

»Neje velka, neje mala ...«

Odkorakali smo po poti nastanka ene najlepših pesmi, posvečenih Murski Soboti.

Murska Sobota ni majhna, a tudi velika ne. Ali z drugimi besedami, če bi uporabili delček besedila pesmi »Moja Sobota«: »Neje velka, neje mala ...« Toda še vseeno je kot občina dovolj velika, da premore številne zanimive zgod-

be in ljudi, ki jih predstavljamo tudi v tej številki Soboških novin. Še zlasti vam tokrat želimo približati vsebino, nastanek in razvoj pesmi »Moja Sobota«, ki je postala neke vrste himna največje pomurske občine. Hitro je osvojila srca številnih. Izvaja jo Sobočanka Dorina Gujt, manj ljudi pa ve, da je avtor besedila Milivoj Miki Roš iz Černelavcev, za aranžma pa je poskrbel Dejan Borovič iz Kroga. Prikupna pesem, ki je že skoraj ponarodela in

neuradna himna našega mesta, je nastala v samo 48 urah. »Besedilo sem napisal v eni noči,« o ideji in nastanku pesmi pove avtor besedila Milivoj Miki Roš. Poslal ga je glasbenici Dorini Gujt, s katero sta pred tem že večkrat sodelovala. »Miki me je poklical in vprašal, če sem prejela elektronsko pošto z besedilom komada o Soboti. Povedal mi je še, da naj jo uglasbim, in pristavil, da mora biti pesem posneta že naslednji dan,« se

spominja Gujtova, soavtorica besedila. Kmalu sta se srečala in besedilo preoblikovala, da se je še lepše rimalo. Vse drugo je zgodovina. Pesem je preprosta in hitro gre v uho, marsikomu seže globoko do srca. Učijo se je že v vrtcu, glasbenico večkrat pohvalijo za izvedbo in povprašajo, kje pesem lahko dobijo. Ta je za zdaj dostopna le na spletnem portalu YouTube. A po drugi strani je vedno dostopna v mislih številnih ljudi, ki v besedilu

najdejo prijetne spomine ali obudijo aktualna občutja. Za svojo jo je vzela tudi navijaška skupina Black Gringos, ki jo izvaja v navijaškem slogu, na kar je Gujtova še posebno ponosna. Ustvarjalci pravijo, da gre za pesem, ki je namenjena ljudem. »Prej smo sicer že imeli tisto navihano 'Ge san pravi Sobočanec', toda prave in iskrene še ne. Bolje, kot je Miki opisal Soboto, je ne bi mogel zadeti,« poudarja njena izvajalka.

Za nov utrip mestnega življenja / stran 6

Robert Grah: Imamo vse možnosti za rast / stran 13

Černelavski tandem, ki sledi svojim strastem / stran 17

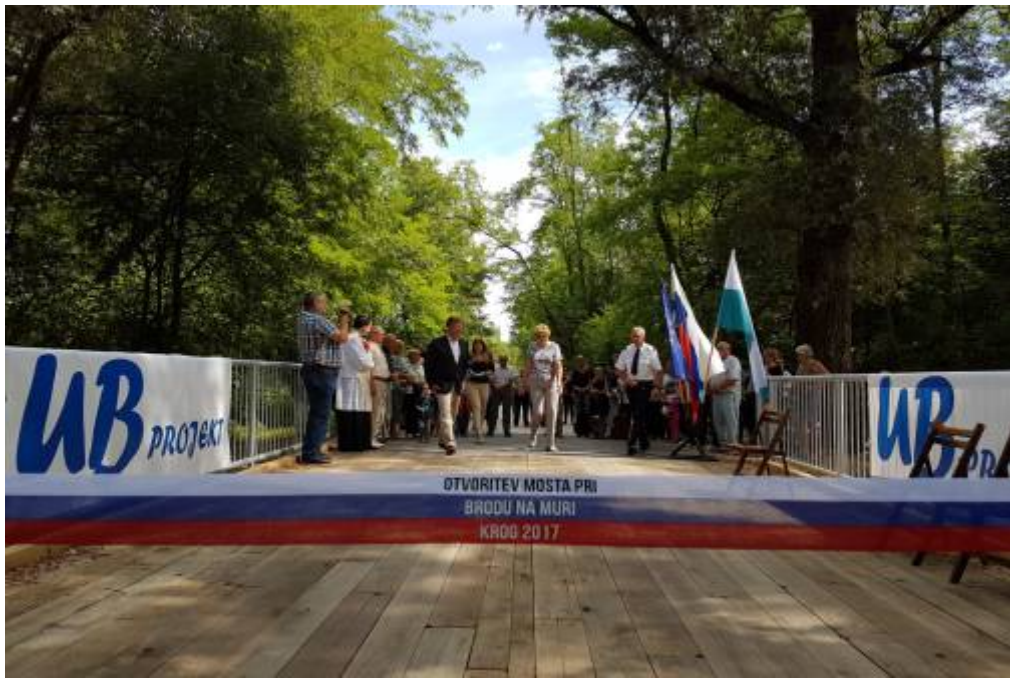
Uvrstili so se na svetovno prvenstvo!

Reprezentanca Slovenije v dodgeballu, sestavljena iz pomurskih klubov Dodgeball klub Pomurje in Dodgeball klub Catwoman, je na evropskem prvenstvu na Škotskem zabeležila odlična rezultata. Dekleta so osvojila bronasto odličje, mešana ekipa pa je na koncu pristala na četrtem mestu, toda tudi to je bilo dovolj za zgodovinski dosežek. Obe reprezentanci sta si s tem priborili vozovnico za svetovno prvenstvo, ki bo prihodnje leto v New Yorku. / Foto: arhiv Mestne občine Murska Sobota

Medgeneracijsko središče dobiva končno podobo

Na območju nekdanjega obrata Družbene prehrane nastaja Medgeneracijsko središče Murska Sobota z oskrbovanimi stanovanji, poslovnim delom in centrom za ponovno uporabo. Investitor je javno podjetje Cerop. Skupna površina objekta je 3270 kvadratnih metrov. 800 kvadratnih metrov bo namenjenih centru ponovne uporabe in razstavno-prodajnemu prostoru. Na 700 kvadratnih metrih bo urejenih šestnajst oskrbovanih stanovanj za starejše in mlade. Skupna vrednost investicije je okrog tri milijone evrov. / Ksenija Glazar

Obnovljen še drugi most

Ob praznovanju občinskega praznika so na poti do broda na Muri pri Krogu predali še drugi obnovljen most. Obnovljen je bil v okviru projekta GO IN NATURE, ki se izvaja v okviru programa sodelovanja Interreg V-A Slovenija – Madžarska v obdobju 2014–2020. V okviru projekta bo Mestna občina Murska Sobota ob pomoči evropskih sredstev iz programa Interreg uredila vstopno točko ob gramoznici v Krogu, interpretacijsko doživljajsko točko ob Muri pri brodu ter poti do in ob reki. / Uredništvo

Rokometaši veterani so se spet srečali

Časi, ko je imel Krog odličan klubski roket, so žal minili, vendar pa tradicija sodelovanja še živi. To še zlasti velja za kroške roketne veterane, ki se vsako leto izmenično zdaj v eni in zdaj v drugi državi družijo, še prej pa pomerijo z vrstniki iz Monoštra na Madžarskem. Na prijateljski tekmi so slavili gostitelji, ki so bili od madžarskih kolegov boljši z rezultatom 21:11. Za domačo vrsto so zaigrali Boštjan Hanc, Miran Serec, Dušan Titan ter strelci zadetkov Erih Babič (9 golov), Aleš Kolmanko (4), Stanko Šernek (3), Vasja Titan in Borut Bertalančič (po 2) ter Aleš Svetec (1). / Geza Grabar

Kmetijsko-podjetniški praktikum za bodoče dijake

Na Biotehniški šoli Rakičan so julija za učence 7. in 8. razredov pripravili dvodnevni kmetijsko-podjetniški praktikum. Nanj je prišlo 23 učencev enajstih pomurskih osnovnih šol. Mentorji so jim prikazali poklice, vezane na kmetijstvo. Vodja organizacije praktikuma je bila ravnateljica Simona Potočnik, ki je povedala, da sta po ogledu in kratki predstavitvi šole vsak dan potekali po dve uporabni delavnici iz vsakdanjega življenja. / Geza Grabar

V Rakičanu so se družili na meduličnih igrah

Na drugih vaških meduličnih igrah v Rakičanu, ki jih je organiziralo tamkajšnje kulturno-turistično društvo, se je pomerilo šest ekip. Tekmovališče je bilo pripravljeno na nogometnem igrišču, vaščani pa so se dokazovali v različnih igrah. Zaradi slabega vremena jim jih je uspelo izpeljati le šest, a štel je zlasti druženje. V tekmovalnem delu je sicer zmagala ekipa Ulice Štefana Kovača. / Foto: Melita Marič

Legendarni časi rokometna bodo oživali

Aleš Cipot

Približuje se 60. obletnica rokometna v Pomurju, ki bo združila vse klube iz Pomurja.

Moški in ženski rokomet so igrali v Murski Soboti, Bakovcih, Krogu, Beltincih, Lendavi, Murskih Črncih, Gornji Radgoni, Črenšovcih, Radencih, na Razkrižju in v številnih manjših krajih po Pomurju. V tem obdobju je delovalo čez štirideset klubov, registriranih igralcev in igralke je bilo v posameznih obdobjih celo med petsto in tisoč. Šlo je za zlate čase pomurskega rokometna, ki so številnim generacijam ostali v globokem spominu. Rokomet so zanesenjaki v Pomurju začeli igrati na pesku, pozneje so ga igrali na lešu in asfaltu, danes pa je ta igra doma v športnih dvoranah. Kot pravi Ludvik Števančec, rokometišča od prvih dni rokometne zgodovine v Pomurju, se spomini te dni vračajo na sončno jesensko nedeljo leta 1957, na igrišče takratnega Mladinskega doma, pozneje doma Partizan, ko je pet ekip – iz Lendave ter srednje ekonomske šole, športnega aktiva gimnazije, TVD Partizan in Mladinca (vse štiri iz Murske Sobotne) – prvič tekmovalo v prvenstvu Pomurja v rokometu. Nekateri so takrat imeli rokometno žogo v rokah prvič in so le skromno poznali pravila igre.

Spomini, ki ne bodo zbledeli

Pomurski rokomet lahko razdelimo na štiri obdobja – začetki igranja in organiziranosti, preboj ekipe rokometnega kluba Polet v drugo jugoslovansko ligo, igranje ekipe Pomurka Bakovci v finalu pokala Slovenije in v evropskem pokalu ter obdobje, ko se je rokomet z zunanjih asfaltnih igrišč preselil v dvorane. Vzporedno so prispevek k razvoju te igre z žogo v regiji dodale tudi ženske. V vseh obdobjih igranja rokometna v pokrajini ob Muri so različne moške in ženske ekipe dosegale vidne rezultate že v nekdanji Jugoslaviji in pozneje v Sloveniji. Bili smo lahko priča številnim uspehom in obenem tudi mnogim koncem klubov, ki pa so za zmeraj pustili pečat v zgodovini te igre pri nas.

Častitljiva obletnica

Slavnostna akademija ob 60-letnici rokometna v Pomurju bo v petek, 29. septembra, ob 18. uri v grajski dvorani v Murski Soboti. Še zlasti so nanjo vabljeni rokometišči in rokometiške ter rokometni delavci. Na slavnostni akademiji bodo podelili plakete za življenjsko in priznanja za požrtvovalno delo v rokometu. Po akademiji organizirajo okroglo mizo, s katero se bodo spomnili začetkov rokometna v Pomurju. Organizator obletnice in izdajatelj biltena je Rokometni klub Pomurje.

»Ni veliko stvari, ki dočakajo 60 let, tudi ni veliko organizacij, ki tako dolgo živijo. Danes se lahko ponosno ozremo v zgodovino rokometna v Pomurju ter čestitamo vsem zanesenjakom in rokometnim delavcem za 60 let rokometna v pokrajini ob reki Muri. Zahvaljujem se vsem entuziastom, rokometnim delavcem, igralcem, sedanjemu upravnemu odboru RK Pomurje in vsem privrženecem rokometne igre, da smo kljub težkim finančnim razmeram v preteklosti vztrajali pri tem športu in tako dosegli to častitljivo obletnico,« pravi Andrej Gomboši, predsednik RK Pomurje.

»Rokomet, ki so ga igrale članice davnega leta 1924, se je imenoval hazena. Igrala so le dekleta, pravila, igrišče in goli so bili drugačni kot danes. Tem igralkam gre vsa zahvala, saj so prve orale ledino celotnega ženskega športa. O njih lahko beremo v starih časopisnih člankih in jih spoznamo na fotografijah. Tako smo izvedeli, da so bile izredno uspešne, saj so bile v takratni državi med najboljšimi. Premagovale so tudi svetovno znane ekipe iz drugih držav,« o zgodovini rokometna pri nas še pove Ludvik Števančec.

Stojijo (od leve): Andrej Kočar (zdravnik), Anton Buzeti (trener), Simon Buzeti, Leon Sapač, Andi Sapač, Darko Buzeti, Tomaž Sečko, Denis Rožkar, Janez Kolmanko (tehnični vodja) in Janko Rožman (predsednik). Čepijo: Damjan Horvat, Aleš Kolmanko, Leon Hegediš, Dušan Kolmanko, Simon Husar, Aleš Vereš, Štefan Lovenjak, Borut Vereš in Štefan Buzeti.

RK Polet leta 1980. Stojijo (od leve): Radulovič (trener), Bogdanovič, Benko, Merčnik, Makovec in Kolmanko. Čepijo: Kreft, Adam, Cifer. Manjkajo: Sapač, Katona, Smodiš, Kozelj in Antolin.

Ekipe prvega rokometnega turnirja – pomurskega prvenstva – v Murski Soboti, 25. novembra 1957.

Občina, organizirana okoli potreb ljudi

Začne se s sanjami, z zamislijo in vizijo, kako mesto spreminjati na boljše.

Potem je treba te ideje preveriti, zbrati odzive in mnenja stroke ter občanov. Ideja zori počasi. Ko se okoli nje zbere zadostna večina, nastane projekt. Iz vizije nastajajo skice, iz skic načrti, iz idejnih osnutkov zapletena projektna dokumentacija, preračuni, finančni načrti, investicijski programi. Navdušeno pripovedujemo o svoji viziji in prepričljivo predstavljamo projekte, da najdemo vire financiranja in v mesto pripeljemo denar za izvedbo. Pripravimo razpise, projektanti računajo, izvajalci tekmujejo. Ko pride trenutek, da se v zemljo zasadi prva lopata, se zdi, da je najtežje delo že za nami.

Zdaj je točno ta čas. Po letih priprav, načrtovanja in prepričevanja smo danes pred tem, da zabrnijo gradbeni stroji. Da vizija, ki smo si jo zastavili, postane resničnost. S prenovo mestnega središča hočemo ustvariti nov javni prostor srečevanja, spoznavanja in doživljanja mesta. Z novo ureditvijo Slovenske ulice in Trga zmage bomo povezali srce mesta in ustvarjali novo doživetje mesta. Za vse, ki tukaj živimo, in za vse, ki odkrivajo Pomurje.

V ozadju gradbenih posegov nastaja občina, organizirana okoli potreb ljudi. Da postane tisto, kar smo skupaj na številnih delavnicah in posvetih določili za skupno vizijo: zelena prestolnica Pomurja, odprta in povezana, s samozavestnim pogledom v prihodnost. Spreminjanje mesta zahteva energijo celotne skupnosti, ker se vsak od nas s temi spremembami srečuje, se nanje odziva in se jim prilagaja. To ni vedno preprosto, saj je pravzaprav najtežje spreminjati prav naše navade. To lahko vidimo pri majhnih spremembah prometne ureditve, s katerimi umirjamo promet, da zaščitimo najšibkejšo – otroke, pešce in kolesarje, ter zagotovimo varnost tudi vsem drugim. Zato se ne jezite. Otrok in kolesar morata vedno imeti prednost pred tovornjakom, ker sta ranljivejša in ker ju moramo zaščititi. Osnovno načelo sobivanja je spoštovanje in upoštevanje drug drugega.

Na tem unikatnem koščku sveta se združujejo lepote narave, duše in tradicij. Odlično obiskan Festival prekmurske gibanice in prekmurske šunke je te dni ponovno spomnil na vse, kar kot regija ponujamo svetu. Izvirnost in odličnost, ki dišita po Prekmurju. Hvaležen sem organizatorjem tega že tradicionalnega festivala, ki dobrote regije, naš ključni izvozni produkt, predstavlja svetu na križišču poti, narodov, kultur in doživetij.

Da postajamo takšno križišče, dokazujejo tudi uspehi številnih družinskih podjetij v naši občini. Družinsko podjetje GMT v teh dneh praznuje četrto stoletje rasti v vodilnega regionalnega ponudnika avtomobilskih delov ter motornih in industrijskih maziv. Z novo naložbo, vredno osem milijonov evrov, bodo v Murski Soboti postavili najsodobnejši logistični center za oskrbovanje trgov od Slovenije do Bolgarije. Za dosedanje uspehe in drzne naložbe za prihodnost jim iz srca čestitam. Pogum teh pomurskih družinskih podjetij ustvarja nov gospodarski značaj regije. Uspešne, v prihodnost zazrte regije, ki s pričakovanjem in samozavestjo pričakuje začetek jeseni. Naj bo lepa in obilna za vsakogar izmed nas!

Vaš župan,
dr. Aleksander Jevšek

Postati del evropskega prostora

Ksenija Glažar

Mestna občina Murska Sobota je tudi letošnji občinski praznik, ki ga praznujemo 16. julija, obeležila s številnimi dogodki.

Na slavnostni seji mestnega sveta so priložnosti podelili zahvalni listini in plaketo Mestne občine Murska Sobota. V kulturnem programu je s prekmursko ljudsko glasbo nastopila Marko banda.

Plaketo prejela družina Rajh Pintarič

Plaketo Mestne občine Murska

Sobota je prejela družina Rajh Pintarič, ki z odličnim vodenjem družinskega podjetja Gostilno Rajh spreminja v pomembno kulinarično ustanovo in enega vidnejših turističnih magnetov naše regije. Slovijo po prvovrstnih kulinaričnih doživetjih in so na seznamu za Michelinovo zvezdico, ki bi le še povečala obisk in s tem prepoznavnost Pomurja. Zahvalno listino je prejel Štefan Pavlinjek, direktor družbe Roto, za doprinos k razvoju podjetništva in obrtništva v občini in regiji. Pavlinjek je prejel številna priznanja, ki so odraz inovativnega dela njega in njegovega tima. Skupino Roto sestavlja deset družb s proizvodnjo v štirih evropskih državah. Že več kot 35 let je na domačem in tujem tržišču

prisotna kot uspešen proizvajalec izdelkov iz plastičnih mas. Drugo zahvalno listino je prejel Hotel Diana, ki letos praznuje 50 let delovanja. Hotel prispeva k razvoju turizma v naši občini z izvajanjem hotelske, gostinske in prireditvene dejavnosti.

»Naše gospodarstvo preveva nov optimizem«

Župan dr. Aleksander Jevšek je v uvodu seje izrazil izjemno zadovoljstvo, da letošnji občinski nagrajenci prihajajo iz vrst gospodarstva, kar po njegovem ni slučaj. Po besedah župana se v občini, regiji in državi namreč čuti, da gospodarstvo dobiva zagon, vse več je investicij, pozitivni rezultati nas lahko navdajajo z velikim optimizmom. To je potrdil tudi slavnostni govornik Robert Grah, direktor Pomurske gospodarske zbornice. Grah je med drugim povedal, da je v zadnjih letih gospodarstvo v regiji postalo stabilno in zato tudi uspešno. »Seveda je obdobje krize v občini na kolena spravilo marsikatero uspešno podjetje, vendar se zdi, in prav je tako, da zdaj rastemo, in to nam daje nov optimizem za prihodnost,« je še dodal Grah. Izpostavil je, da v pomurskem gospodarstvu zadnje leto beležimo rekordno rast vseh gospodarskih kazalnikov. »Gospodarska moč se krepi, blagovna menjava je rekordna. Beležimo rekordno

Družina Rajh Pintarič je denarno nagrado podarila Kriznemu centru za mlade, ki deluje v Murski Soboti.

povečanje izvoza, neto prihodka in tudi čistega dobička. Odpirajo se nova delovna mesta,« je še povedal slavnostni govornik. Izpostavil je izjemno osredotočenost, družbeno odgovornost in trajnostno sposobnost postati del evropskega in svetovnega gospodarskega prostora.

Pestro dogajanje ves konec tedna

Ob letošnjem 22. občinskem prazniku sta v preddverju Gledališča Park direktorica Pomurskega muzeja Metka Fujs in dr. Janez Balažic predstavila prenovljeno zbirko Murinih skulptur, ki so umeščene ob Ulici Štefana Kovača. Obiskovalci so si z Bala-

žicem lahko skulpture ogledali na vodenem ogledu. V Pokrajinski in študijski knjižnici Murska Sobota je sledila otvoritev fotografske razstave Fotokluba Murska Sobota, ki so jo poimenovali »Murska Sobota, moje mesto«.

V petek je v okviru Soboškega poletja bil na sporedu praznični koncert Prekmurske godbe Bakovci z gostoma Manco Špik in Isaacom Leandrom Palmo. V soboto smo si lahko v Gledališču Park ogledali gledališko-plesno predstavo »Hot spot« s 70 mladimi iz Ingolstadta in partnerskih mest (Opole, Carrara, Kragujevac, Győr in Murska Sobota). V soboto je bil na dostopni cesti do reke Mure v Krogu odprt še prenovljeni most.

In memoriam: dr. Anton Vratuša (1915–2017)

Končala se je velika zgodba človeka velikega duha in toplega srca – čudovita zgodba dobrega in velikega prekmurskega človeka.

Dr. Anton Vratuša je prišel do konca svoje ne vedno prijetne »velike bele ceste«. Sokrat je nekoč rekel: »Bolje naredi malo na pravi način kot veliko stvari slabo.« Dr. Vratuša je naredil veliko stvari na pravi način! Malo je takih v novejši slovenski zgodovini – zidarjev novih časov. Tovariš Vran, zvest vrednotam Osvobodilne fronte in NOB kot rdeči niti, hrbtenici njegovega bogatega življenja, je razumel, spoštoval in živel tovarštvo in skupnostno življenje v njunem najzlahtnejšem pomenu; z vizijo, da je boljši svet možen, da je humanizem njegova podstat in solidarnost uresničljiva; z vztrajnim in ustvarjalnim delom za boljši svet socialne pravičnosti in človekovega dostojanstva; s pretanjenim občutkom za sožitje različnosti, z razumevanjem kulture dialoga v najboljši voltairovski maniri in etičnim poslanstvom intelektualca; s študijsko in raziskovalno strastjo; z razumevanjem opiranja na lastne sile v vseh razsežnostih. Ob tem je bil skromen človek, ki mu je bilo nerodno govoriti o svojem uspešnem in izjemno bogatem delu. Statue, kot bi sam dejal, in katerih je neumorno tkal dolga desetletja in stkal svoj prepoznavni prispevek za mozaik nacionalne zgodovine, za našo kulturno dediščino, so se zastavile za vedno. Kaj vse je bilo na njih, daleč presega kakršenkoli govor. Kot da je želel potrjevati izrek starega modreca: »Nikoli nehati začenjati in nikoli začeti nehovati.« Še mnogo nedokončanih mrež, niti in predvaja je ostalo v čolnicah. Tudi želja, da bi dokončal svojega profesorja Urbana, dragoceno pričevanje o pomembnem

poglavju svojega partizanstva, ostaja nedokončana.

Bil je spoštovan doma in v širnem svetu. Trpki spomin, da ob visokem življenjskem jubileju upravljalci slovenske države niso prepoznali in zmogli primerno ovrednotiti njegovega celotnega izjemnega opusa, bo prerasel plevel. Ostajajo neizbrisne sledi, ostajamo pričevalci njegove velike zgodbe. Dolga, dolga je bila velika bela cesta akademika dr. Antona Vratuše, Toneka z goriških bregov, našega tovariša Vrana in profesorja Urbana. Na tem mestu velja poudariti naslednje besede Abrahama Lincolna: »Na koncu niso leta življenja, ki štejejo, ampak dejstvo, koliko življenja je bilo v teh letih.« In v njegovih letih, desetletjih je bilo izjemno življenje. Od Slavečkovega brega prek Murske Sobote, Ptuja in Maribora do Ljubljane; od italijanskih koncentracijskih taborišč, Gonarsa in drugih do Raba; s partizanskimi soborci od Raba do Mašuna in do italijanskih partizanov; od Ljubljane prek Beograda do Pariza, New Yorka, v širni veliki svet se je vila njegova velika bela cesta in nazaj. Kakorkoli je bila Vranova življenjska pot raznovrstna in vsestranska, se je s svojim srcem vedno vračal v rodno gnezdo, obranjal je žive vezi s prekmurskimi koreninami in življenjem v svetu ob Muri, s svojimi Prekmurci. Vedno znova se je vračal, vedno prislunil sorodnikom, svojim Goričancem s poslubom za na videz še tako drobne in nepomembne stvari. Pozorno je spremljal življenje mladih, razvoj lokalnih skupnosti – od Grada, Murske Sobote in Tišine do drugih na obeh bregovih Mure. Že pred mnogimi leti je s poznavanjem in razumevanjem trajnostnega razvoja, sožitja narave, razvoja in kulturne dediščine soustvarjal razvojne perspektive Krajinskega parka Goričko, rušil je stereotipno podobo Prekmurja, spodbujal povezovanja, ki bi lahko povečevala

blagostanje ljudi in razvoj, se veselil uspehov, rasti in razvoja domačih krajev ter žarišč kulturne, izobraževalne in znanstvene ustvarjalnosti in njihovega čezmejnega sodelovanja. Zato je tudi bil med pobudniki in soustvarjalci bogatega intelektualnega življenja in identitete Pomurske akademske znanstvene unije – velike družine pomurskih doktoric in doktorjev znanosti.

Predolg bi bil spisek vseh, s katerimi je sodeloval. Z mladostnim in najtesnejšim prijateljem in sodelavcem prof. dr. Vanekom Šiftarjem sta sodelovala že pri predvojnem »Mladem Prekmurcu« in pri pripravi na izid večdelne – žal nedokončane – študije o prekmurskih dialektih in urbarjih. Posebno vez z njim in Prekmurjem so predstavljali Vrt spominov in tovarštva na Petanjcih, uveljavljanje njegovega svobodoljubnega in humanističnega poslanstva ter nastajanje in, zahvaljujoč njemu, iz leta v leto uspešnejše delovanje Šiftarjeve fundacije.

Naš Vran ostaja med nami, v svetu ob Muri – na svoj način. Ostalo nam bo v spominu, kolikokrat si nas, tovariš Vran, presenetil s kopico novih predlogov in idej. Spoštovali smo tvojo v delu in rezultatih utemeljeno intelektualno in človeško avtoriteto, bili vedno znova motivirani z neverjetno življenjsko energijo in izrednim spominom, se skušali zgledovati po tvoji uglajeni komunikaciji izkušenega diplomata; občudovali smo prislovično delovno vnemo, izjemno disciplino ter izostreno odgovornost do samega sebe in drugih, skušali smo slediti tvojim pogledom prek miselnih in drugih zamejitev, prek krajevni in aktualnih časovnih horizontov. Pomirjal in opogumljal si nas z nalezljivim življenjskim optimizmom, razveseljeval z duhovitostjo. Spodbujal si nas z občutkom za kolektivno delo; bilo je prijetno, tudi zahtevno – vendar nikoli od nikogar nisi pričakoval, česar ne bi tudi in

najprej od sebe.

Spraševali se bomo, kaj bi nam svetoval, predlagal naš akademik, naš Vran. Pogrešali ga bomo! Ostajata nam njegova življenjska in delovna spodbuda, da »se nemo zvijsili, nikak in nigdar«. Matej Bor, Vranov partizanski soborec, je sredi vojne vibre, sredi boja slovenskega naroda za obstoj in svobodo, zapisal: »Če jaz umolknil kdaj bi tu med bori, prijatelj, daj, še zame spregovori! Umolknil si. Tvoj glas. Po vseh poteh.« In dragi tovariš Vran, spregovorili bomo tudi za tebe in o tebi ... ter čuvali, kar puščaš za seboj, kar trajno zaznamuje tvojo dolgo belo cesto – tudi kot dokaz, da je mogoče živeti polno življenje za druge, za skupnost, kot pričevanje o tvoji srčnosti, človeški toplini in pokončnosti – človeškosti po prekmursko. Kako si, tovariš Vran, že rekel? »Človek se mora znati in najti pot do rešitve. To so trenutki, ko človek kleše samega sebe. In to lahko človek naredi le, če je zvest samemu sebi, če je na lastnih nogah, če ima čvrsto hrbtenico in misli z lastno glavo.« V našem in tvojem goričkem krajinskem parku, povezovalcu goriških bregov in sveta onstran Sotinskega in Srebrnega brega, bodo ostale tvoje vizionarske ideje in pobude še naprej trdna opora in zanesljivo vodilo, v pomurski akademski skupnosti, v katero si se tako rad vračal in v njej sodeloval, bo tvoja človeška in znanstvena veličina ostajala spodbuda vsem, vzgled sedanjim in prihodnjim rodovom pomurskih doktorjev znanosti, novim rodovom intelektualcev v in iz sveta ob Muri. V Vrtu spominov in tovarštva, v katerega si se vedno znova rad vračal kot na svoj svojstven dom, bosta rasla Vranova vrba in Vranov hrast, ki smo ju zasadili letos spomladi. Žal brez tebe, dragi Vran, čeprav si se neizmerno želel, da bi bil tudi to pot z nami. Zadnjič.

In sam sem izgubil učitelja in vzornika. Imel sem možnost, privilegij, da sem v sodelovanju z njim na njegovi veliki beli

cesti spoznaval zgodovino in življenje v raznoterih razsežnostih. Ostaja mi spomin, da sva, spoštovani Vran, bila več kot le sodelavca. Desetletja so naju povezovale in se prepletale družinske, delovne, prijateljske in čisto človeške vezi – ostaja spomin na znamenja, OZN v New Yorku, na mnoga druženja, razgovore, pojedine na veliko cesto, da srečava dobre ljudi, nabereva um darove,« si mi v posvetilu zapisal ob svoji 95. letnici v knjigo »V svet po veliki beli cesti«.

V imenu vseh nas, njegovih prekmurskih prijateljev, občin, katerih častni občan je dr. Vratuša, in ustanov v Prekmurju, s katerimi je bil formalno in delovno tako izjemno in neponovljivo povezan, izrekam iskreno sožalje vam, spoštovani njegovi najbližji in najdražji. Malo je ljudi v slovenski zgodovini, ki bi se lahko tako mirno kakor ti, dragi tovariš Vran, na koncu svoje življenjske poti s ponosom, spravljeni s seboj in svetom, ozrli za seboj. Hvala ti za vse! Počivaj v miru.

Marjan Šiftar, govor na pogrebu dr. Vratuše, 3. julija 2017

Boginja lova išče nove izzive

Ksenija Glažar

Letošnjo zahvalno listino ob občinskem prazniku je prejela tudi družba Hotel Diana.

Ob 50. obletnici želijo obuditi lovski turizem. Italijanski lovci so bili namreč eni prvih in številčnih gostov hotela. Zaradi njih je hotel dobil ime po Diani – boginji lova.

Gostinstvo, hotelirstvo in turizem

Olga Belec, direktorica družbe Hotel Diana, je hotel prevzela leta 2013, ko je odkupila poslovni delež od takratnega lastnika in, kot pravi, s prevzemom podjetja hotel rešila stečaja. Danes je v hotelu 45 redno zaposlenih, v sezoni pa število naraste tudi na 50. Družba je lastnica dveh blagovnih znamk, ki sta zaščiteni pri Uradu za intelektualno lastnino. To sta Bogračada in Festival bujte repe. Sodelujejo tudi na številnih prireditvah v občini in regiji ter pripravljajo catering, maturantske pleske, poroke itd.

Gostje mestnega hotela so zelo raznoliki

Pri skupinah, ki jih obiskujejo, direktorica letos prvič izpostavi Kitajce. Kot opaza, jih zanimata majhnost in hitra dostopnost našega okolja. »Želimo si, da bi tovrstni turisti pri nas preživeli več časa, zato je to cilj za prihajajočo turistično sezono in nove kataloge za leto 2018,« razloži. Dodaja še, da skupine prihajajo tudi iz Madžarske, Češke in Poljske, veliko je Avstrijcev in Nemcev. Odpira se jim tudi izraelski trg. V preteklosti so imeli veliko poslovnih gostov,

vendar je zaradi propada večjih podjetij teh vse manj. Beležijo več športnikov, ki prihajajo na priprave, med njimi so nogometaši, šahisti in hokejisti na travi, jeseni pričakujejo rokoborce. Od individualnih gostov je veliko upokojencev in kolesarjev. »Pridobili smo znak tri kolesa in smo odlično izhodišče za kolesarjenje po regiji,« pojasni sogovornica. Nekoč so hotel radi obiskovali italijanski lovci, kar želijo znova obuditi, saj v tem vidijo tržno priložnost.

Skupina iz Trsta jim je zvesta že desetletja

Olga Belec, ki je v zgodbo hotela vpeta že četrto stoletja, se spominja svojih začetkov, ko je v hotel vsako leto ob veliki noči in za silvestrovanje prišla skupina zamejskih Slovencev iz Trsta. Otroci so medtem že odrasli in še vedno nadaljujejo to tradicijo. Kot zanimivost velja omeniti, da se dogovarjajo tudi z nogometaši iz Gane, ki bi želeli priti na priprave, a jim za zdaj še ni uspelo pridobiti dovoljenj. »Razmišljamo daleč vnaprej in že prodajamo leto 2018. Želimo priti v kataloge avtobusnih izletov po Evropi in dobiti čim več projektov,« o načrtih za prihodnje še pove direktorica.

Pomembna zavest o lokalni pripadnosti

O turizmu v Pomurju pravi, da se sicer razvija, vendar bi se lahko še bolj: »Že leta nas vozijo na ogled dobre prakse v sosednjo Avstrijo, kjer so hotelirji, sobodajalci in drugi ponudniki v regiji povezani že dobro desetletje. Gre za preverjen model, zato nam ni treba odkrivati tople vode. Vendar pravega sodelovanja pri nas še ni. O tem se veliko pogovarjamo na lokalni ravni, a bo verjetno moralo preteči še nekaj vode, da bo tako

sodelovanje vzpostavljeno.« Dodaja še, da svež zrak, pitna voda in zelena narava niso samoumevni, zato bi prav to morali še intenzivneje tržiti. Pohvali veliko poletnega dogajanja v mestu. »Manjka večerno dogajanje, kot recimo v stari Ljubljani, ko staro mestno jedro lepo zaživi tudi brez dogodkov. Da bi to dosegli, moramo tudi domačini v mesto na druženje, saj bodo potem prišli še turisti. Zanimivo je, da se vaščani na vasi udeležujejo dogodkov, saj čutijo pripadnost svoji vasi. V Murski Soboti je čutiti, da je v mestu veliko priseljencev, ki te pripadnosti ne čutijo,« meni sogovornica.

Nekoč središče družabnega življenja v mestu

Na območju današnjega hotela je v preteklosti stal hotel Slon, po letu 1923 imenovan Bacov hotel, ki ga je že pred prvo svetovno vojno dal zgraditi Štefan Benko. V okrepčevalnico so zahajali mestni veljaki, saj so se tam radi okrepčali z dobrotami iz Benkove mesnice. V njej so se ustavljali tudi vojaški oficirji iz bližnje vojašnice. Po drugi svetovni vojni je postal dom Jugoslovanske ljudske armade. Na mestu nekdanjega hotela in kamnoloma je bil leta 1967 zgrajen prvi trakt današnjega hotela. S priključitvijo Radenski leta 1970 so zgradili bife, kegljišče in nočni bar. Leta 1975 je hotel bil dozidan. Med drugim je dobil kavarno, v katero Sobočani in Sobočanke radi zavijejo še danes. Danes je to hotel s tremi zvezdicami ter 97 hotelskimi sobami in 184 ležišč, wellness centrom z bazeni s termomineralno vodo, savnami in fitnessom, poslovnimi prostori za kongresno-seminarski turizem, restavracijama Sklejca in Diana ter odlično slaščičarno.

Za nagrado so zaslužni vsi, ki so pomagali soustvarjati njihovo 50-letno zgodbo.

Današnjo Dianino zgodbo vodi ženski kolektiv, ki verjame v »Zgodbe žitnih polj«, ki jih ustvarjajo.

Južna obvoznica za umiritev mestnega jedra

Natalija Krefc

Aprila se je začela izgradnja dolgo pričakovane in prepotrebne južne obvoznice. Ko bo urejena, lahko pričakujemo spremembe v prometnem režimu in boljše okolje.

»Nova obvozna cesta bo prevzela večji del prometa regionalne ceste ter tako razbremenila Industrijsko, Panonsko in Lendavsko ulico. Poleg tega bo sistem obvoznih cest omogočal hitrejši, preprostejši in varnejši dostop iz mesta ter hitrejši dostop do avtoceste za občine vzhodnega Goričkega, saj gre za edino povezavo te pokrajine z avtocesto A5 in prek nje z osrednjo Slovenijo,« so ob začetku del zapisali pristojni na murskosoboški občini. Projekt, ki je vreden dobrih šest milijonov evrov in je v 80 odstotkih sofinanciran s sredstvi Evropskega sklada za regionalni razvoj, je prevzel

najugodnejši ponudnik, pomurski gradbenec Pomgrad s partnerjem Asfalti Ptuj.

Dela potekajo po predvidenem planu

Dela potekajo intenzivno, prve rezultate lahko opazimo, če se v mesto pripeljemo iz Rakičana ali Bakovcev, nekaj ceste je celo že prevlečene z asfaltom. Direktor projekta Darko Šalamun je s potekom del več kot zadovoljen: »Dela na obvoznici potekajo po predvidenem terminskem planu. Izvedena je že glavnina zemeljskih del, v izvedbi sta vgrajevanje nasipa in voziščne konstrukcije ter meteorna kanalizacija.«

Z obvoznico dve križišči

Kot je še povedal, v zadnjih šestih mesecih pri izvedbi del niso za beležili nobenih nepričakovanih dogodkov. Predvideni sta tudi dodatni križišči. »V okviru trase obvozne ceste od križišča s Tomšičevo ulico do križišča s Cesto na Plese bo v dolžini 2,7 kilometra še

1,8 kilometra deviacij kategoriziranih cest in javnih poti. Zgrajeni bosta tudi krožni križišči na križanju z Bakovsko in Panonsko ulico. Zgrajen bo tudi nadvoz nad železniško progo. Ob tem bo prestavljena oziroma dograjena preostala komunalna infrastruktura na tem območju.«

Izvedba južne obvozne ceste pomeni izvedbo prve faze predvidene obvoznice, ki se bo pozneje, v drugi fazi, nadaljevala do križišča Čarda. Celotna obvoznica bo stala 30 milijonov evrov.

Razbremenitev središča mesta

Z južno obvoznico bo mesto bolj umirjeno in zrak v njem bo kakovostnejši. Gospodarstveniki pričakujejo, da se bo industrijska celota vzpostavila zunaj mesta. Tudi potencialne investitorje bo zdaj lažje

prepričati, naj izberejo Pomurje. »Z obvoznico se bo morda industrija iz središča mesta preselila na obrobje. Dobili bomo povezave do industrijske cone in nastala bo industrijska celota. Na drugi strani bo to možnost za ureditev stanovanj v mestu, ki jih ravno tako potrebujemo,« prihodnost v mestu oriše direktor Pomurske gospodarske zbornice Robert Grah. »Ta obvozna cesta bo prometno razbremenila središče mesta, saj bo prevzela ves tranzitni promet. Z dograditvijo naslednje faze do Lendavske ulice oziroma BTC-ja pa bo omogočen tudi lažji in hitrejši dostop iz industrijske cone do priključka na avtocesto,« še pove Šalamun.

Zaključek del sredi prihodnjega leta

Pogodbeni rok za dokončanje vseh del in predajo ceste v promet je konec julija prihodnje leto. »Trenutno predvidevamo, da bomo dela izvedli v roku, ob ugodnih vremenskih razmerah pa bi jih lahko zaključili celo nekoliko pred rokom,« zaključuje Šalamun.

Za nov utrip mestnega življenja

Uredništvo

Začenja se prva faza prenovе mestnega središča Murske Sobote.

V septembru se začena načrtovana prenova mestnega središča, cilj prenovе pa je vrniti življenje v najožje mestno jedro Murske Sobote. Z revitalizacijo mestnega središča se prenavlja najpomembnejša mestna površina – južni del Slovenske ulice s Trgom zmage in ureditvijo novega Trubarjevega

drevoreda, da ta prostor postane kakovosten javni prostor v mestu, ki bo prebivalcem in obiskovalcem omogočal čudovito izkušnjo Murske Sobote. Gre za pristop k prenovi odprtih javnih površin, ulic, pločnikov in površin za kolesarje, tako da bo v prihodnje to območje kombinacija parka, odprtih javnih površin ter v delu Slovenske ulice cesta s prednostjo pešcev in kolesarjev s posebnim režimom za motorna vozila. Prenovo središča bodo spremljale postavitev sodobne urbane opreme, ureditev novih zelenih površin z zasaditvijo dreves in posodobitev komunalne infrastrukture.

Enovita podoba

Zdaj se začena prva faza projekta, to je prenova območja med občinsko stavbo in Trgom zmage, ki predstavlja del zgodovinske osi med Soboškim gradom in evangeličansko cerkvijo. Zgodovinska os bo s prenovo tega območja dobila enovito podobo z ureditvijo Trubarjevega drevoreda. Tako bo del mestnega središča, ki ima že kakovosten strukturni, oblikovni in simbolni nastavek iz zgodovine, dobil končno podobo.

Postavljeni potopni količki

Območje (ploščad) ne bo več

funkcioniralo kot prometna površina, zato ne bo več prevozno in na njem ne bo parkirišč. Ploščad bo tako od Slovenske in Kardoševe ulice ločena z obcestnimi kamni in za funkcioniranje ploščadi tudi s potopnimi količki. Prenova se izvaja po zmagovalni natečajni rešitvi avtorjev Mateja Blenkuša, Darje Matjašec, Primoža Žitnika in Nejca Florjanca. Načrtovano je, da bo projekt sofinanciran iz mehanizma Celostne teritorialne naložbe Evropskega sklada za regionalni razvoj. Mestna občina Murska Sobota ta projekt načrtuje kot prednostno naložbo, s katero izboljšuje

kakovost urbanega okolja in oživljanje mesta, zaradi načrtovane zmanjšanja prometa pa tudi čistejši zrak in manj hrupa. Pri tem se pričakuje, da bo 80 odstotkov vrednosti projekta financiranih iz evropskih sredstev, 20 odstotkov pa bo zagotovila občina.

V Mestni občini Murska Sobota pričakujejo, da bo prenova v mestno središče privabila nove dejavnosti in vsebine.

Cilj prenovе je prav tako vrniti življenje v najožje mestno jedro Murske Sobote.

Na Lendavski ulici montažno krožišče

Uredništvo

Štirikrako križišče bo preurejeno v montažno krožišče.

Mestna občina Murska Sobota si že vrsto let prizadeva za ureditev

problematičnega križišča na Lendavski ulici v Murski Soboti – »pri vagi«, saj se je tam izjemno težko vključiti v promet iz Ledavskega naselja oziroma Partizanske ceste. Na težavo so mestno upravo že dalj časa opozarjali tudi občanke in občani. Da bi se izboljšala preputnost na priključnih krakih, bo to štirikrako križišče preurejeno v

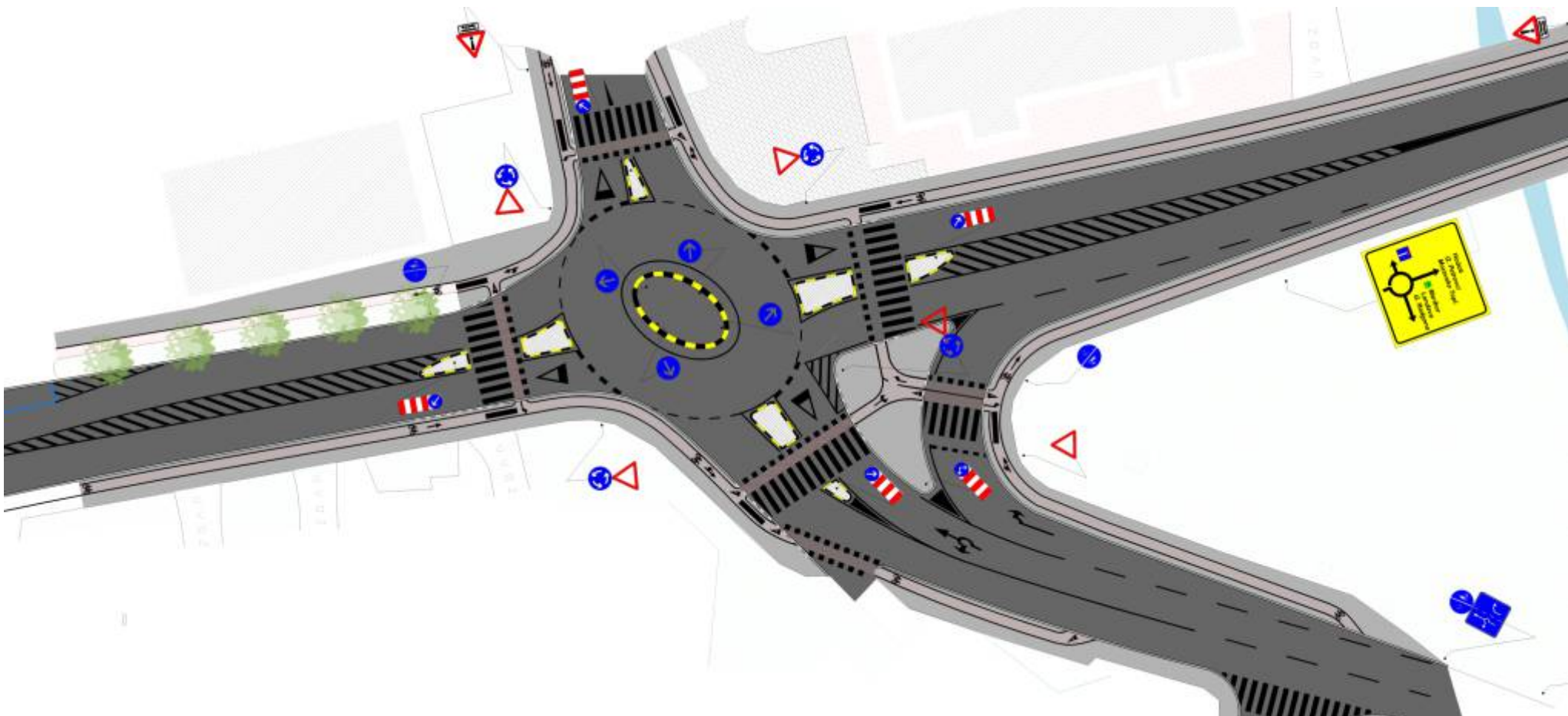
montažno krožišče. Sredinski otok in ločilni otoki bodo izvedeni z montažnimi elementi, prizadete površine za pešce in kolesarje bodo nadomeščene z novimi, prav tako bo v tem delu na novo urejena cestna razsvetljava.

Hitrejši pretok vozil

Nova ureditev bo varnejša, ker

bo po preureditvi v križišču manjše število konfliktnih točk. Zunaj prometnih konic bo postavitev umirila voznike, ob konicah pa bo rešitev preprečila predolgo čakanje za vključitev v glavni prometni tok in izsiljevanja prednosti. Montažno krožišče na Lendavski ulici v Murski Soboti bo v znesku 94.812,71 EUR

financirala Direkcija Republike Slovenije za infrastrukturo. Izvajalec del je Pomgrad. Predvideni rok dokončanja del je 30. oktober 2017. V času izvedbe bo prihajalo do zapor in ovir v prometu, zato na murskosoboški občini vse udeležence v prometu prosijo za strpnost in še večjo previdnost v tem delu mesta.

Nova ureditev bo varnejša, ker bo po preureditvi v križišču manjše število konfliktnih točk.

»Pomembno je, da ste srečni«

Ksenija Glažar

S prvim septembrom je v naši občini v šolske klopi prvič sedlo 184 prvošolcev in prvošolk.

70 jih je prvič sedlo za šolske klopi na Osnovni šoli I, 45 na Osnovni šoli II, devet na Podružnični osnovni šoli Krog, 44 na Osnovni šoli III, štirje na Osnovni šoli IV in dvanajst na Osnovni šoli Bakovci. V spomin na prvi šolski dan so prejeli otroško monografijo »Murska Sobota je tudi moje mesto«.

Pomembna življenjska prelomnica

Prvega šolskega dne se je veselil

in že odšteval dneve do tega pomembnega trenutka tudi prvošolec Tine Černjavič, eden izmed dvanajstih prvošolčkov na šoli v Bakovcih. Skupaj s sošolkami, sošolci in starši so se zbrali v učilnici. »Prvi dan smo ustvarjali, učiteljica Marjana nam je povedala zgodbo o žabcu, ogledali smo si šolo, telovadnico in okolico šole,« opiše svoj prvi šolski dan. Veseli se ustvarjanja, učenja in tudi druženja s sošolci, ki jih večinoma že pozna. Na vprašanje, kaj bodo v šoli počeli, odgovarja, da bodo pisali, računali, brali, ustvarjali in se gibal, vmes pa odšli tudi na sprehod: »Ne bo le veselica kot v vrtcu. Največ se bomo učili, med odmori pa bomo šli tudi na sveži zrak,« modro razmišlja prvošolec Tine. »Z nasmehom in lepo besedo ter spodbudo za pogum boste na-

redili zelo veliko za lepše šolske dni svojega otroka,« so bile besede, s katerimi je učiteljica Marjana Fister nagovorila starše prvošolcev in prvošolk v Bakovcih.

Učence sprejeli slavnostno

Prvošolce sta pozdravila in nagovorila tudi župan Aleksander Jevšek in podžupan Boštjan Berlak. Jevšek je izpostavil, da verjame, da so se mladi s starši dobro pripravili na ta pomembni dan. »Ni nujno, da ste vsi odličnjaki, pomembno je, da ste na svoji življenjski poti srečni,« je med drugim izpostavil Jevšek. Podžupan Boštjan Berlak je osnovnošolce opogumil, da naj se jim šolska vrata ne zdijo prevelika, saj bodo kmalu postala čisto običajna. Spomnil je tudi na enkratno denarno pomoč staršem

prvošolcev. Prvošolce in njihove starše je na OŠ II Murska Sobota nagovoril minister za infrastruk-

turo dr. Peter Gašperšič, ki si je ogledal novo ureditev semaforjev ob šoli.

Prvošolce in njihove starše je na OŠ II Murska Sobota nagovoril tudi minister za infrastrukturo dr. Peter Gašperšič, ki si je ogledal novo ureditev semaforjev ob šoli. Na šolski poti je, kot je pojasnil minister, Direkcija za infrastrukturo vzpostavila poseben prometni režim semaforjev, t. i. vse rdeče. Sistem prepozna hitrost vozil in voznikom najprej prižge rdečo luč. Če upoštevajo omejitev hitrosti 50 km/h, se jim prižge zelena. Ko želijo pešci čez prehod, sistem deluje kot običajen semaforizirani prehod za pešce. Minister je še povedal, da je tak semafor novost v Sloveniji ter se uporablja v bližini šol in avtobusnih postajališč, namenjen pa je zlasti umirjanju prometa. Ukrepe ministrstva oziroma države za večjo varnost v prometu podpira tudi Mestna občina Murska Sobota, ki daje velik poudarek prometni varnosti vseh občanov in občanek ter na tem področju tudi veliko in aktivno dela. V prvih šolskih dneh je za varnost otrok pred murskosoboškimi osnovnimi šolami poskrbela policija, v Bakovcih in Krogu pa mestno redarstvo.

Na Osnovni šoli II Murska Sobota je v šolske klopi sedlo 45 prvošolčkov.

Prvega šolskega dne so se veselili tudi na Osnovni šoli I v Murski Soboti.

Prvošolčki s starši na Osnovni šoli Bakovci.

Novi učenci na Osnovni šoli III Murska Sobota.

Za prvošolce lahko uveljavite enkratno denarno pomoč

Ksenija Glažar

Mestni svetniki so na zadnji seji mestnega sveta podprli enkratno denarno pomoč za prvošolce. Vlogo je treba oddati do 1. decembra.

S prvim septembrom lahko starši (oziroma zakoniti zastopniki) uveljavljajo enkratno denarno pomoč za prvošolce. Mestna občina Murska Sobota je v letošnjem letu za to zagotovila 22.500 evrov, ki jih bodo porazdelili na število vpisanih

prvošolcev (v letu 2011 je bilo rojenih 168 otrok). Letos bo torej ta pomoč znašala 133,90 evra.

Na Mestni občini Murska Sobota je treba vložiti vlogo, ki jo dobite v vložišču ali na spletni strani občine. Ob izpolnjeni vlogi je treba predložiti potrdilo o stalnem bivališču za prvošolca in upravičenca ter potrdilo o skupnem gospodinjstvu oziroma dokazilo pristojnega organa o zakonitem zastopništvu, če zakoniti zastopnik – upravičenec ni eden od staršev. Vlogo je treba oddati v roku treh mesecev od prvega šolskega dne, torej najpozneje do 1. decembra 2017. Eden izmed pogojev je, da

imata vsaj eden od staršev in otrok vsaj dve leti stalno bivališče na območju Mestne občine Murska Sobota.

Upravičenci bodo v roku 30 dni od prejema popolne vloge prejeli odločbo o dodelitvi enkratne denarne pomoči. Enkratna denarna pomoč se bo prejemniku izplačala na njegov transakcijski račun v roku 30 dni po pravomočnosti odločbe. Upravičenci bodo morali v roku 180 dni od prejema odločbe na Mestni občini Murska Sobota predložiti dokazila (račun ali druge enakovredne listine ter dokazila o plačilu, ki se glasijo na upravičenca) o nakupu šolskih potrebščin.

Prvošolci na začetku šolskega leta potrebujejo veliko novih stvari, zato je pomoč še toliko bolj dobrodošla. / Foto: Aleš Cipot

Razvajali 25 tisoč kopalcev

Ksenija Glažar

V Javnem podjetju Komunala so zadovoljni z letošnjim obiskom v murskosoboškem mestnem letnem kopališču.

Ena večjih novosti so bila letos dodatna igrišča za odbojko. Igriščema za odbojko na mivki so letos dodali še tri. Torej so jih obiskovalci v senci velikih dreves imeli na voljo kar pet. V bližini so

postavili še otroška igrala. Javno podjetje Komunala, ki upravlja kopališče, je v letošnjem letu obnovilo stari olimpijski bazen in strojne inštalacije ter filtrirni sistem za čiščenje in kroženje vode. V sodelovanju s Plavalnim klubom Radenci, ki ima sedež v Murski Soboti, so nabavili tri nove plavalne proge. Klub je tako na kopališču izvajal tudi del rednih treningov. Murskosoboško letno kopališče obsega štiri bazene: olimpijskega, starega, toboganskega in otroškega. Obiskovalcem so na razpolago tobogan, pet igrišč za odbojko na mivki in otroško igrišče, na voljo je tudi

Murskosoboško kopališče je v poletnih mesecih pomembna točka družabnega življenja v mestu.

gostinska ponudba. Vodo so ob slabšem vremenu tudi dogrevali na vsaj 23 stopinj.

Raznoliki obiskovalci

Do konca avgusta je kopališče po besedah vodje Boruta Sukiča obiskalo 25 tisoč kopalcev. V dopoldanskem času so prevladovali starejši kopalci, tisti, ki ne marajo vročine, in plavalci. V popoldanskih urah, po službah, so jih obiskale tudi številne družine z otroki. V začetku počitnic so izvajali plavalne tečaje. Precej otrok jih je obiskalo še v okviru udeležbe na taborih.

Računalnik v obliki jajca? Da!

Ksenija Glažar

Dijakinje in dijaki zaključnih letnikov Srednje poklicne in tehniške šole Murska Sobota so razstavili in predstavili izdelke, ki so jih izdelali ob zaključku izobraževanja.

Ob videnem lahko rečemo le, da so dokazali, da premorejo veliko dobrih, praktičnih in inovativnih idej, recimo od računalnika v obliki jajca do krmiljenja robotske roke, že nagrajenega pametnega koša, svetleče mize, sušilnice bučnih semen, unikatne hrastove mize in še česa.

Izvirni in zlasti praktični izdelki

Na zdaj že tradicionalni razstavi izdelkov dijakov zaključnih letnikov so svoja dela predstavili mladi strojni inštalaterji, elektrotehniki, avtomobilski serviserji, strojni tehniki, električarji, mizarji

in tehniki računalništva, z maturnitnimi izdelki pa se je predstavila tudi prva generacija programa tehnik oblikovanja. Izdelki so po besedah mentorjev iz leta v leto bolj izvirni, najbolj pomembno pa je, da jih je veliko tudi uporabnih. Veliko izdelkov, ki so jih razstavili v prostorih Medpodjetniškega izobraževalnega centra, je bilo zanimivih že na prvi pogled, na predstavitvah pa smo se lahko prepričali, da imajo tudi praktične vrednosti. Kot recimo leseni izdelki skupine prihodnjih mizarjev, kot so postelje, mize, komode in drugo pohištvo, ki bi ga bil marsikdo vesel v svojem stanovanju. Največ pozornosti je vzbudila mogočna hrastova miza, delo dijaka Mitje Rigača. Rok Horvat in Dominik Vukanič sta si ob mentorstvu Darka Oskomiča omislila regulacijo rastlinjaka. Sandi Sukič in Gregor Nemeš sta ob pomoči mentorja Draga Rituperja obnovila in prenovila motorno kolo Yamaha XS1100 iz leta 1980. Kristjan Kerec je ob mentorju Francu Lipuši predstavil krmiljenje robotske roke s strojno platformo Arduino.

Izdelki nastali iz vsakdanjih potreb

Luka Tinev, Tilen Ošljaj in Uroš Vozlič so ob mentorstvu Štefana Baše izdelali stroj za čiščenje buč, ki semena iz razsekanih buč sesa v stolitrski rezervoar, uporablja pa se lahko tudi za druge namene, recimo za čiščenje jam in poti. Matjaž Petrijan in Denis Kovač sta ob pomoči mentorja Roberta Balažica izdelala sušilnico bučnih semen. Ideja je bila plod potreb Matjaževega očeta. Njuna sušilnica v desetih urah posuši 50 kilogramov bučnih semen.

Pametni koš že požel priznanja

Pred časom smo predstavili izdelek dijaka Tadeja Šinka, ki je ob pomoči mentorja Simona Horvata izdelal pametni koš, ki je bil že opažen in celo nagrajen. Udeleženci predstavitev so se strinjali, da je v tem primeru zaradi izjemne inovativnosti izdelka, ki ima pred sabo lepo prihodnost, celo nujna zaščita izdelka.

Veliko izdelkov, ki so jih razstavili, je bilo zanimivih že na prvi pogled.

Mladi iz petih držav o enakosti spolov

Ksenija Glažar

RIS Dvorec Rakičan je konec avgusta gostil mladinsko izmenjavo, na kateri so sodelovali mladi iz Slovenije, Madžarske, Italije, Romunije in Španije.

Z mladinsko izmenjavo Enakost spolov sledijo enemu najpomembnejših ciljev programa Erasmus+, to je enakosti spolov.

Raziskovali položaj žensk in moških

Pred desetletji so ženske skrbele za gospodinjstvo, otroke in može. Niso imele pravice izražati svojega mnenja in niso imele niti pravice glasovati, niso imele službe in niso bile neodvisne. Moški so služili kruh in so zaradi tega bili pogosto glavni v hiši. Danes imajo ženske in

Izmenjave se je udeležilo 40 mladih do 30 let iz Španije, Italije, Madžarske, Romunije in Slovenije.

moški v teoriji enake pravice, vendar v praksi ni vedno tako. V Rakičanu so se mladi seznanili z zgodovino uveljavljanja načela enakosti spolov ter spreminjanjem položaja žensk in moških skozi čas, spoznavali so feminizem, kako vodilni in vplivni ljudje načelo enakosti in enakopravnosti spolov vpeljujejo pri svojem delu in vedenju, kako se uresničujejo vrednote Evropske unije ter kako se upošteva načelo enakopravnosti in enakovrednosti ljudi glede na spol, kako se upošteva položaj žensk in moških v različnih državah Evrope, med drugim tudi na področju zaposlovanja. Z udeležbo v projektu so spoznali pomen načela enakosti ljudi ne glede na spol in druge osebne okoliščine. Udeleženci so predstavili tudi Evropsko unijo, program Erasmus+ Mladi v akciji, svoje delo in učenje na izmenjavi ter prepletanje različnih kultur in narodnosti.

Vesele, zabavne in družabne počitnice

Ksenija Glažar

Šolskih počitnic je že konec, mi pa smo zbrali spomine na druženje, zabavo in ustvarjalnost z nekaterih počitniških taborov in delavnic.

Počitniško razpoloženje v Hiši Sadeži družbe

V Hiši Sadeži družbe so kot vsako leto pripravili več poletnih počitniških delavnic za različne starostne skupine otrok. V začetku julija je v sodelovanju z Informacijsko točko Europe Direct Murska Sobota in v sklopu Zavoda PIP potekala Poletna šola EU. Najmlajšim je bil namenjen raziskovalno-ustvarjalni tabor s številnimi delavnicami in igrami. Ob pomoči prostovoljca Marka Lenarčiča so se konec julija osnovnošolci na angleškem jezikovnem taboru učili osnov angleškega jezika. Konec avgusta je potekal še poletni čarobni tabor, ki je bil namenjen otrokom od šestega do desetega leta starosti.

V Pomurskem muzeju spoznavali življenje nekoč

V muzeju so pripravili dve počitniški muzejski delavnici, eno v začetku počitnic in drugo ob koncu. Na razstavah so osnovnošolci raziskovali raznolikost muzejskih predmetov iz različnih časov in blišč plemiškega življenja z ustvarjanjem slikanice z zgodbo stropne poslikave v baročnem salonu, ob pomoči starih kuhinjskih pripomočkov pa so spoznali še nekdanjo kmečko kuhinjo. Ogledali so si stare otroške igrače in si sami ustvarili medvedka.

Aktivno in zabavno tudi v Mikku

Mikk je zadnji teden julija pripravil Mikkov poletni tabor za otroke 2017 s kreativnimi delavnicami. V okviru delavnice Gledališče senc so otroci uprizorili gledališko predstavo senc, pomagali so ustvarjati kosila, obiskali so kopališče in se družili na prostem. Čez poletje je potekal niz športno obarvanih dogodkov Aktivno v poletje. Tako so bili vsak dan (razen ob nedeljah in praznikih) mladim, otrokom in vsem, ki se radi družijo na prostem, na voljo športna oprema in organizirana vodena vadba na prostem, kreativne delavnice in predavanja. Za zaključek so poskrbeli murskosoboški taborniki, ki so med drugim predstavili osnove orientacije, postavljanje šotorov ter pripravo taborniške sladice.

V knjižnici zgodbe pripovedovali z lego kockami

Avgusta je v knjižnici potekala nova pravljica ustvarjalnica LegoZgodbe. Izvajali so jo s paketom kock LegoStoryStarter. Z lego kockami in mini figuricami so ideje oblikovali v zgodbe ter jih z računalnikom pretvorili v knjigo, strip ali časopisni članek. Ob ponedeljkih in petkih je bil med počitnicami čas za igralne urice in ustvarjalne delavnice, na katerih so se družili otroci od četrtega leta starosti.

Mladi ljubitelji umetnosti ustvarjali v galeriji

Počitniške delavnice so pripravili tudi v Galeriji Murska Sobota. Delavnico so izvedli po ogledu in doživetju razstave akademske slikarke Katje Sudec Bednařík. Za otroke in mladostnike so pripravili likovno delavnico Tvoja pravljica. Mladi so si ogledali tudi razstavo plakatov Mladinskega informativnega in kulturnega kluba Murska Sobota in nato sami ustvarjali plakate.

RIS Dvorec Rakičan ponovno gostil množico mladih

Tradicionalno so tudi v RIS Dvorec Rakičan organizirali poletne tabore za otroke in mlade. Med drugim so se lahko mladi udeležili Veselih angleških in nemških počitnic ter Vesele slikarske šole.

Druženje in zabava otrok v Bakovcih

Bakovski otroci so se družili na petem otroškem taboru Mokoš, ki ga je organiziralo dobrodelno društvo Pomagajmo odprtih src. Otroci so spoznavali različne športne dejavnosti, se družili in zabavali ter ustvarjali na tematsko obarvanih ustvarjalnih delavnicah.

Na podlagi 22. člena Zakona o stvarnem premoženju države in samoupravnih lokalnih skupnosti /ZSPDLS/ (Uradni list RS, št. 86/10, 75/12, 47/13 – ZDU-1G, 50/14, 90/14 – ZDU-1I, 14/15 – ZUUJFO in 76/15), 48. člena Uredbe o stvarnem premoženju države in samoupravnih lokalnih skupnosti (Uradni list RS, št. 34/11, 42/12, 24/13 in 10/14), 11. člena Odloka o urejanju in oddaji zemljišč Mestne občine Murska Sobota za potrebe vrtičkarstva (Uradni list RS, št. 48/15), določil Pogodbe o prenosu nepremičnega premoženja Mestne občine Murska Sobota v upravljanje z dne 10. 12. 2015, določil Pravilnika o urejanju in oddaji zemljišč Mestne občine Murska Sobota za potrebe vrtičkarstva – za območje vrtičkov na Kopališki ulici v Murski Soboti z dne 17. 9. 2015 in 15. člena Odloka o ustanovitvi javnega podjetja Komunala, javno podjetje d.o.o. (Uradni list RS, št. 9/2015) objavlja Komunala, javno podjetje d.o.o. (v nadaljevanju: upravljavec) naslednji

JAVNI POZIV K ODDAJI VRTIČKOV V ZAKUP

1. PREDMET POZIVA

Predmet poziva je oddaja vrtičkov v zakup na lokaciji Kopališka ulica, ob Visitor centru v Murski Soboti.

Na voljo je 15 vrtičkov površine 50 m² in 5 vrtičkov površine 100 m². Zakup vrtička vključuje souporabo vrtičkarske lope za shranjevanje orodja. Zakupne pogodbe se sklepajo za določen čas 5 let z možnostjo podaljšanja.

Posamezno gospodinjstvo ima pravico do enega vrtička ali več vrtičkov, ki skupaj ne presežejo površine 100 m².

Zakupnina za posamezni vrtiček znaša 20,00 EUR na leto za vrtiček površine 50 m² in 40,00 EUR na leto za vrtiček površine 100 m². Zakupnina se lahko letno usklajuje z rastjo cen življenjskih potrebščin.

Zakupniki so dolžni poleg zakupnine plačevati sorazmerni del obratovalnih stroškov, stroškov rednega vzdrževanja, stroškov zavarovanj in drugih s tem povezanih stroškov, ki jih plačujejo na podlagi dejanske porabe oziroma glede na velikost posameznega vrtička. Na območju vrtičkov je omogočena uporaba vode za zalivanje vrtov.

Vrtički se koristijo skladno s pravili hišnega reda in določili Odloka o urejanju in oddaji zemljišč Mestne občine Murska Sobota za potrebe vrtičkarstva (Uradni list RS, št. 48/15) ter določili Pravilnika o urejanju in oddaji zemljišč Mestne občine Murska Sobota za potrebe vrtičkarstva – za območje vrtičkov na Kopališki ulici v Murski Soboti z dne 17. 9. 2015.

2. POGOJI, KI JIH MORA IZPOLNJEVATI ZAKUPNIK

Zainteresirana oseba za zakup vrtička mora hkrati izpolnjevati naslednja pogoja:

- da je fizična oseba s stalnim bivališčem na območju Mestne občine Murska Sobota;
- da na območju Mestne občine Murska Sobota nima v lasti ali posesti zemljišča, primernega za pridelavo vrtnin, niti takšnega zemljišča ne posedujejo člani njenega gospodinjstva.

3. NAČIN PRIJAVE IN PREDLOŽITEV POTRDIL

Prosilci morajo oddati vlogo na obrazcu in priložiti naslednja potrdila oziroma dokazila:

- potrdilo o stalnem bivališču (fotokopija osebnega dokumenta – osebna izkaznica ali potni list),
- potrdilo iz gospodinjske evidence (pridobi se na upravni enoti),
- morebitno dokazilo o prejemu denarne socialne pomoči (odločba ali potrdilo Centra za socialno delo),
- izjava, da prosilec in družinski člani niso lastniki ali posestniki drugih primernih zemljišč (podpisan obrazec izjave).

4. MERILA ZA DODELITEV VRTIČKOV

Vloge prosilcev bodo ocenjene s točkami na podlagi naslednjih meril:

- prejemniki trajne denarne socialne pomoči – največ 50 točk (prejemniki socialne pomoči 3 leta in več – 50 točk, 2 leti in več – 30 točk, manj kot 2 leti – 20 točk);
- prosilci, katerih gospodinjstva imajo večje število članov – 30 točk (pet članov gospodinjstva ali več – 30 točk, manj kot 5 članov gospodinjstva – 20 točk, dva člana gospodinjstva – 10 točk, eden član gospodinjstva – 0 točk);
- drugi prijavitelji, ki izpolnjujejo pogoje javnega poziva – 20 točk.

5. ROK ZA ODDAJO VLOG IN SKLENITEV POGODB

Javni poziv je odprt do oddaje vseh razpoložljivih vrtičkov v zakup, a najpozneje do 20. 12. 2017. Prvo odpiranje vlog bo 22. 9. 2017, drugo 19. 10. 2017, tretje 21. 11. 2017 in četrto 20. 12. 2017.

Vloga s priloženimi prilogami mora biti poslana na naslov Komunala, javno podjetje d.o.o., Kopališka ulica 2, 9000 Murska Sobota, najpozneje do 11. ure na dan odpiranja ponudb in v zaprti ovojnici z oznako: »Ne odpiraj – javni poziv za oddajo vrtičkov«. Na hrbtni strani ovojnice mora biti označen polni naslov pošiljatelja.

Vloge bo obravnavala komisija za oddajo vrtičkov. Upravljavec bo prednostno sklenil zakupno pogodbo za določen čas 5 let s tistimi vlagatelji, ki bodo dosegli najvišje število točk.

Upravljavec si pridržuje pravico, da lahko na podlagi tega poziva postopek ustavi do sklenitve pravnega posla brez obrazložitve in odškodninske odgovornosti.

6. DODATNA POJASNILA IN INFORMACIJE

Vlogo z obrazci v zvezi z oddajo vrtičkov lahko dobite na spletni strani upravljavca: www.komunalams.si. Dodatna pojasnila so na voljo osebno na sedežu upravljavca pri Meliti Varga Lemut ali po telefonu 02 521 37 25 ali 051 600 395.

Številka: 05-371/2017-MV
Murska Sobota, dne 4. 9. 2017

Direktor:
Štefan Cigan, univ. dipl. ekon.

Prekmurci izenačili

Geza Grabar

22. srečanje Prekmurcev in Prlekov je upravičilo sloves.

Zmagovalna ekipa Prekmurcev z obema podžupanoma.

Družabno julijsko srečanje na obeh bregovih reke Mure v Krogu na prekmurski in v Vučji vasi na prleški strani je spet potrdilo izjemno družabnost prebivalcev z obeh bregov te največje pomurske reke. Vrhunec srečanja je bilo tudi letos vlečenje 158 metrov dolge in 108 kilogramov težke pletene vrvi, napete čez reko, ko je za vsak konec na svojem bregu poprijelo 25 krepkih mož. Za razliko od prejšnjih let, ko so to vlogo zanje opravljali silaki s Kozjanskega, Koroškega in drugih koncev Slovenije, so se letos organizatorji PGD Vučja vas in Kajak kanu klub Mura iz Kroga poenotili ter ekipi sestavili izključno iz domačinov. Po enoletnem premoru, saj lani srečanja zaradi organizacijskih (finančnih) težav ni bilo, so zmagali Prekmurci in skupni rezultat izenačili pri deseterih zmagah. Dvakrat vrvi na prireditvi niso vlekli – enkrat zaradi visoke in na prleški strani poplavljenе reke, drugič zaradi nizkega vodotoka. Poleg vlečenja vrvi je bilo zelo atraktivno plezanje po jekleni vrvi, po kateri se z enega brega na drugega s škripcem in ob pomoči toka reke premika brod, sestavljen iz lesenega podesta na dveh kovinskih kumpih (zaobljenih kovinskih ladjah).

Denis Kovač iz Bakovcev je bil na čelu prekmurske ekipe.

Zbujdi se ponovno v murskosoboškem parku

Pomursko društvo za krepitev socialnega dela je osnovnošolcem popestrilo počitniške dni. Po enoletnem premoru je namreč v Murski Soboti znova potekal festival Zbujdi se ob vodilu »Ne pusti času, da te obrača«. V murskosoboškem parku so za osnovnošolce pripravili delavnice, popoldanski program pa je bil namenjen sprostivni prostovoljcev. V okviru festivala je prvič pri nas potekal šah z živimi figurami, v katerem sta se pomerili velemojstrica Darja Kapš in svetovna prvakinja v šahu do šestnajst let Laura Unuk. Kraljici šaha sta v Murski Soboti remizirali in si prislužili prekmursko gibanico. / Ksenija Glažar

Ponovno zadovoljili različne okuse

Ksenija Glažar

Letošnje poletno dogajanje v mestu je bilo pestro in raznoliko.

V organizaciji Zavoda za kulturo, turizem in šport Murska Sobota smo ob petkih zvečer lahko uživali v raznovrstnem glasbenem programu na Trgu kulture. Ob sobotah dopoldne so na tem trgu prišli na vrsto najmlajši. V soboto zvečer se je glasbeno dogajanje preselilo na Skrito dvorišče.

Sočna vilica pritegne turiste

Zavod je tudi v letošnjem letu poskrbel za kulinarčne užitke na prostem. Do konca avgusta se je zvrstilo že sedem Sočnih vilic, čez vso sezono pa jih je od maja do konca septembra na programu kar enajst. Na njih se bo predstavilo kar 21 ponudnikov hrane in slaščic, šest vinarjev in šest pivovarjev, torej skupno kar 33 gostincev. »Sočna vilica ima zveste privrženke, ki letos ponovno niso razočarali z obiskom. Imeli smo nekaj smole z vremenom zaradi dežja, vetra in vročine, vendar tudi to spada k dogodkom na prostem. Vedno več je novih obrazov in turistov,« pravi direktorica ZKTS Murska Sobota mag. Brigita Perhavec. V prihodnje želijo, da bi dogodek postal še bolj prepoznaven kot pristno lokalno doživetje, ki združuje dobro hrano in sproščeno druženje na ulicah našega mesta. Naslednje leto želijo privabiti še več različnih ponudnikov in s tem popestriti ponudbo. Še več obiskovalcev bodo skušali pritegniti tudi z novostmi.

Nastopajoči iz kar štirinajstih držav

Soboško poletje, ki je letos ponudilo kar 23 dogodkov, občani že več let odlično sprejemajo, lanska novost Skrito dvorišče pa je ob sobotah zvečer z devetimi dogodki prav tako privabila številne ljubitelje glasbe. Na obeh je nastopilo okrog 350 nastopajočih iz Slovenije, Argentine, Nemčije, Madžarske, Poljske, Italije, Velike Britanije, Španije, Indije, Francije, Makedonije, Hrvaške, ZDA in Izraela. Število obiskovalcev iz leta v leto narašča. Organizatorje veseli, da prihaja vse več mladih, starejši pa ostajajo. »Obisk je v veliki meri odvisen od programa. Soboško poletje pripravljamo, da bi zadovoljili širši krog ljudi. Zato je program sestavljen iz različnih zvrsti glasbe,« pravi direktorica zavoda. O Skritem dvorišču, ki je še posebej uspešno, pravi, da so letos podvojili število mizic in stolov, a jih je bilo kljub temu še vedno premalo: »Na prizorišču je prostora le za omejeno število obiskovalcev, zato števila miz in stolov naslednje leto ne bomo mogli podvojiti.« Prihodnje leto želijo spremeniti lokacijo otroškega sobotnega programa. Na žgočem soncu na Trgu kulture otroci ne uživajo tako, kot bi recimo na travi in v senci dreves v mestnem parku. »Razumem zahtevo gostincev s Trga kulture, ki prireditve sofinancirajo, da sobotne prireditve ostanejo na njem. Letos smo kupili velike senčnike, ki smo jih namestili pred oder. Z njimi smo vsaj malo izboljšali razmere,« dodaja sogovornica.

Le nastop skupine Yoham Projekt II iz Izraela v sklopu Skritega dvorišča so morali organizatorji zaradi vremena prestaviti v Gledališče Park.

Zadnji petek v sklopu Soboškega poletja je številne obiskovalce privabila Klapa Kampanel iz Hrvaške in pričarala sredi Murske Sobote morsko vzdušje.

»Soboško poletje ima prijeten program in je lepa popestritev poletja v Soboti. Najpogostejše obiščemo petkove večerne programe in tudi Skrito dvorišče, vmes se oglasimo še na lutkovnih igričah. Občasno obiščemo Sočno vilico. Všeč nam je pestro dogajanje,« so povedale ženske iz družine Andrejek.

Sobočanke Kristina, Marija in Bōža so o poletnem dogajanju v Murski Soboti povedale: »Organizatorji se zelo trudijo. Zadovoljne smo z vsem in vedno se zbere veliko ljudi. Prireditve smo obiskovale vso sezono in vedno rade pridemo.«

Ob sobotah dopoldne so na Trgu kulture potekale predstave za najmlajše.

Gostinski ponudniki in jedilnik za vsako Sočno vilico so predstavljeni že nekaj dni pred samo prireditvijo.

Skrito dvorišče je privabilo množico obiskovalcev.

Kako postati sam svoj šef in pri tem neizmerno uživati?

A. G.

Šolarji že pridno sedijo v šolskih klopeh, a poleg znanja, ki ga bodo pridobili, se bodo morali za življenje naučiti tudi samostojnosti, ustvarjalnosti, vztrajnosti in spoštovanja.

Te osnovne vrednote bodo namreč v njihovem življenju morda ključne pri izbiri poklica, njihove poslovne poti.

Andrej Glažar mladim svetuje: Verjemite v svoje ideje in se ne bojte poskusiti. Če ne poskusiš, ne veš! Ko je izdelek sprejet, se lažje ukvarjaš z razvojem, izboljšavami in novimi proizvodi.

»Odkar pomnim, ustvarjam, krasim, aranžiram«

Mina Toplak, ki je končala študij na Fakulteti za turistične študije Portorož, je ubrala lastno ustvarjalno pot. Je navdušena ustvarjalka in oblikovalka nakita iz žice blagovne znamke Design of Mine, ki domuje v Murski Soboti. »Oblikovanje in ustvarjanje nakita ter drugih drobnih dodatkov in izdelkov je moja velika strast že vrsto let. Odraščala sem s čutom za

estetiko, z ljubeznijo do barv in unikatov ter si krojila drugačen pogled na svet. Običajne in ustaljene družbene norme me niso zanimale. Nisem jim znala slediti. Neprestano me je nekje žulilo, da želim živeti drugače, da si ne predstavljam stalne in rutinske službe, kjer moram početi nekaj, kar mi narekujejo drugi. Od nekdanj sem bila samosvoja; čeprav sem bila mirna navzven, je tisti notranji glas bil glasen in nemiren ter mi vselej narekoval, da naj sledim svoji srčni želji,« o izbiri samosvoje kreativne poti pove Mina Toplak. Pot je bila naporna, saj v času, ko je začela izdelovati nakit, ni bilo moč kupiti materialov, ki so na voljo dandanes. Začela je z nakitom iz gline, polimerne mase, raznoraznih perlic in nitk. Danes je zvesta prepletanju bakrene žičke, odete v pisane barve. »Imela sem žičko in staro kvačko, ki jo je izdelal pradedek, ter poskusila. Takrat se mi je odprl nov svet, ideje pa so z vsakim novim izdelkom prihajale kar sproti, saj žička ponuja neskončno možnosti oblikovanja.«

Ni vedno lahko biti sam svoj šef

Delovni dan ustvarjalke Mine je razgiban, njena služba pa po končanem delovniku ne ostane v službi, ampak gre z njo domov. »Za vse si sam in ti velikokrat zmanjka energije, časa ali dodaten par rok. Takrat pomisliš, koliko lažje bi bilo imeti 'normalno' službo in prejemati mesečno plačilo ter službo pustiti v službi. Tako nikoli ne nehaš razmišljati o delu in si stalno v tem svetu.« A motivacija pride od znotraj, pravi Mina, saj ve, da s strastjo gradi lastno zgodbo in da ji ob tem nihče ne bo pomagal. Ves uspeh je plod lastne ustvarjalnosti,

lastnega znanja, truda in dela. To jo žene naprej.

Mina Toplak: Če le lahko, naj mladi sledijo svojim sanjam, svojemu notranjemu glasu in naj ne obupajo, če jim ne uspe prvič ... Mladostno energijo in znanje naj usmerijo v to, kar radi počnejo, zlasti pa naj razmišljajo z lastno glavo in naj se ne pustijo izkoriščati.

Iz lastne izkušnje do uspeha na Kickstarterju

Andrej Glažar, prav tako naš občan, je s kolegom Markom Borkom ustanovil podjetje Borgla, ko je slednji po lastni izkušnji s kefirjem prišel na zamisel, da bi lahko izdelovala posode za kefir. »Gre za tradicionalno pripravo probiotičnega napitka, ki pa se nam je zdela precej zamudna in 'umazana'. Neredu, ki ga za sabo pusti priprava kefirja, se lahko izogneš s posodo Kefirko, ki ima vse, kar potrebuješ za pripravo kefirja, njena uporaba pa je preprosta in čista,« o ideji pove Andrej Glažar. Ker niso imeli dovolj finančnih sredstev za proizvodnjo posode, so z idejo sodelovali v kampanji na platformi za množično financiranje Kickstarter, s katero so bili zelo uspešni. »S prvo kampanjo smo želeli preizkusiti, ali je tak izdelek primeren za prodajo. Ker je bil odziv zelo dober, smo zbrali dovolj

»Neprestano me je nekje žulilo, da želim živeti drugače, da si ne predstavljam stalne in rutinske službe.«

sredstev in se lotili proizvodnje. Uspeh nas je na nek način presenetil, saj nismo vedeli, da si toliko ljudi želi pripravljati kefir doma.«

Največ posod Kefirko prodajo v Avstralijo

S prodajo posode v preteklih letih je ekipa, ki se ji je leta 2016 pridružila tudi Urška Benčina, zadovoljna. Prodajajo zlasti v tujini, eden njihovih večjih trgov je Avstralija, kjer imajo zelo dobro distribucijsko mrežo, prav tako je tam zelo razvita skupnost ljubiteljev fermentirane hrane. A čeprav ekipa dobro dela, v tem času niso zaspali na lovorikah. »Po uspešni predstavitvi prvega izdelka smo ves čas spremljali, kaj skupnost z njim počne. Kmalu smo ugotovili, da si veliko ljudi, ki pijejo kefir, iz kefirja pripravljata tudi kefirjev sir. Tako je prišlo do ideje o posodi za pripravo sira,« o razvijanju drugega proizvoda pove Glažar. V posodi Kefirko za pripravo sira lahko pripravljamo več vrst sira, prvotno pa so jo razvili za pripravo kefirjevega sira. »Posodo za pripravo sira sestavimo po navodilih, nato pa v košarico nalijemo pripravljen kefir. Kefir ima ravno pravi gostoto, da se bo počasi začel ločevati od sirotke, ki bo kapljala v stekleni kozarec. Posodo zapremo in jo postavimo v hladilnik. Za gostejši kremni sir jo pustimo stati čez noč, za poltrdi sir pa vsaj en dan. Ko se sir naredi, posodo preprosto odpremo, odlijemo sirotko in obrnemo košarico na krožnik. Dobimo probiotični kefirjev sir, ki ga lahko začnimo po lastnem okusu in

ponudimo.« V letošnjem letu pričakujejo povečanje prodaje posode Kefirko tudi zaradi večje prepoznavnosti, ki jim jo bo prinesla druga kampanja na platformi Kickstarter. Ekipa se zaveda, da je treba vzporedno širiti zavest o koristnosti kefirja in fermentirane hrane. Izdelke skušajo tržiti v čim več državah, vendar pravijo, da je to pogosto tudi zapleten in počasen proces.

Delovna mesta ustvarjamo sami

Mina Toplak svojega dela ne ocenjuje kot uspeh, ampak pravi, da je preprosto počela to, kar je čutila. »In mogoče sem imela srečo, da je ljudem to všeč. In da so me opazili.« Da je najtežje na začetku, se strinja tudi Andrej Glažar, saj takrat še ne veš, kako se bo trg odzval. »Ko je izdelek sprejet, se lažje ukvarjaš z razvojem, izboljšavami in novimi proizvodi.« Zato mladim svetujeta zlasti to, da vztrajajo pri cilju. »Naj verjamejo v svoje ideje in naj se ne bojijo poskusiti. Če ne poskusiš, ne veš!« mladim na srce polaga Glažar. V današnjem času bolj velja, da nas službe ob koncu šolanja ne čakajo, zato si delovna mesta ustvarjamo sami, razmišlja Mina Toplak in doda, da naj mladi vztrajajo pri svojih zamislih. »Če le lahko, naj sledijo svojim sanjam, svojemu notranjemu glasu in naj ne obupajo, če jim ne uspe prvič, drugič ... Mladostno energijo in znanje naj usmerijo v to, kar radi počnejo, zlasti pa naj razmišljajo z lastno glavo in naj se ne pustijo izkoriščati.«

Če ne poskusiš, ne veš!« mladim na srce polaga Andrej Glažar (na fotografiji desno). Foto: arhiv podjetja Borgla

»Imamo vse možnosti za rast«

Natalija Kreft
Foto: Aleš Cipot

Robert Grah, direktor Pomurske gospodarske zbornice, o projektih, viziji Murske Sobote in perspektivnih delovnih mestih.

Po podatkih Eurostata je Slovenija v lanskem letu beležila 2,6-odstotno gospodarsko rast, po podatkih Statističnega urada Republike Slovenije pa 3,1-odstotno. Kljub temu imajo mnogi občutek, da rasti v Pomurju ni občutiti.

Regija v zadnjih štirih letih sledi domači in tuji gospodarski rasti, zlasti pri izvozu, saj pri nas ravno izvozniki največ prispevajo h gospodarski rasti. V zadnjih treh letih so pomurska podjetja na področju izvoza prehitevala slovensko povprečje. V letu 2016 se je izvoz povečal za 15,2 odstotka, medtem ko se je v Sloveniji povprečno povečal za 4,2 odstotka. Od januarja do junija letos se je glede na minulo leto še dodatno povečal za 11,2 odstotka. Izvozniki torej več kot odlično opravljajo svoje delo in tako pripomorejo h gospodarski rasti v regiji.

Po takem bi morali vsi občani občutiti to rast, a število brezposelnih ne kaže tako lepe slike.

Pomurske gospodarske družbe so v letu 2007, torej pred krizo, beležile 80 milijonov čistega dobička. Tudi na račun zloma večjih podjetij, kot so Nafta Lendava, Mura in Pomurka, je prišlo tako daleč, da so v letu 2009 zabeležile 20 milijonov izgube. Zatem so se številke začele popravljati, v letu 2012 na 30 milijonov dobička. V letu 2013 je sledila faza čiščenja podjetij oziroma bilanc, zato je bila ponovno prikazana izguba v znesku 20 milijonov. A zadnja tri leta se ti kazalniki izboljšujejo. Lani je bilo čistega dobička gospodarskih družb za 60 milijonov evrov. Ob tem je opaziti, da se tudi statistika registriranih brezposelnih popravlja. V letu 2009 je bilo v regiji čez 11.000 brezposelnih, danes jih manj kot 7000. V zadnjih dveh letih je nastalo 2500 novih zaposlitev. In teh novih zaposlitev mora biti še več, zlasti za mlade. Prizadevamo si, da mladi ostanejo v regiji in da se v čim večjem številu po izobraževanju vrnejo. To je namreč pravo gonilo življenja v Murski Soboti.

Vračanje mladih v podjetja potrjujejo tudi analize strukture podjetij. Kakšna podjetja prevladujejo v regiji?

Prevladujejo mala oziroma mikro podjetja. Seveda obstajajo tudi večja z več sto zaposlenimi, ki so pomembna za razvoj regije, a gospodarstvo se je prestrukturiralo. V ospredju so mala podjetja z napredno tehnologijo, s katero sledijo avtomatizaciji, t. i. industriji 4.0, to so tudi podjetja, ki dosegajo precej višjo dodano vrednost. V večini so to družinska podjetja. Skoraj polovico vseh prihodkov ustvarijo podjetja iz Upravne enote Murska Sobota, torej iz gospodar-

skega središča. Konkretno so to kmetijsko-živilska industrija, ki je v porasti tudi zaradi povečane domače potrošnje, gradbena podjetja, v industrijski coni kovinskopredelovalna industrija in trgovina. Tretjina vseh zaposlenih je torej zaposlena v murskosoboškem bazenu.

Tu so še druge upravne enote Gornja Radgona, Ljutomer in Lendava. Ali tudi tam opazate porast novih podjetij in delovnih mest?

Tudi preostale upravne enote imajo nosilna podjetja, ki vlečejo razvoj gospodarstva. Ležimo na pomembnem geostrateškem položaju in smo zanimivi za dodatne nove investicije. K temu je ogromno pripomogla avtocestna povezava. Brez nje bi bilo težko, tak primer je lahko Koroška, ki se zaradi slabih povezav težje razvija. Po drugi strani se lahko vprašamo, kaj vse bi avtocesta prinesla, če bi jo zgradili že prej.

Po teh besedah je sklepati, da se gospodarstvo počasi vleče iz brezna recesije. Morda tudi na račun zavedanja, da je v mladih prihodnost, ki so dodana vrednost vsakega podjetja, tako aktivno izvajate projekt Right Profession?

Projekt Pravi poklic za razvoj! uspešno izvajamo skupaj z Obrtno-podjetniško zbornico Murska Sobota, RCMS in partnerji na Madžarskem. Pomemben je zlasti za zagotavljanje poklicnega tehničnega kadra v naši regiji, saj poskušamo mlade, njihove starše in strokovne delavce na osnovnih šolah osvestiti o tem, kam naj bi se mladi usmerili, priskrbimo jim informacije o tem, kakšne so potrebe po kadrih na trgu dela danes in kakšne lahko pričakujemo v prihodnje.

In kakšne so trenutne potrebe?

V zadnjih petih letih se kaže, da podjetja potrebujejo in zaposlujejo čez 70 do 80 odstotkov poklicnega tehničnega kadra. To je kader s triletno oziroma štiriletno poklicno tehnično izobrazbo, sem spada tudi prvostopenjski inženir. Raste potreba po univerzitetnih diplomiranih inženirjih strojništva in elektrotehnike. To je pokazatelj, da se v Pomurju znotraj podjetij ustvarjajo razvojna raziskovalna jedra, ki stremijo k novim izdelkom, novim storitvam, ki prispevajo k novi višji dodani vrednosti. Na podlagi tega se dodana vrednost vsako leto povečuje. Vedno več je tudi delovnih mest, ki ustvarjajo dodano vrednost v znesku več kot 55.000 evrov. Še leta nazaj smo imeli podjetja, ki niso dosegala niti 20.000 evrov, to so bila ogrožena delovna mesta, okrog 9000 jih je bilo. Zdaj je takšnih delovnih mest le še 2300, na drugi strani pa beležimo že več kot 3000 delovnih mest v segmentu 50.000 evrov dodane vrednosti. Ta podjetja tudi vlagajo v dodatna izobraževanja kadra, v razvoj, v nove izdelke in nove trge. Ta transformacija se je v Pomurju že zgodila. In na tem mestu se vključi naša zbornica ter poveže mlade in njihove starše s potencialnimi delodajalci. Na ta način jim želimo pokazati perspektive v regiji ali širše.

»Prizadevamo si, da mladi ostanejo v regiji in da se v čim večjem številu po izobraževanju vrnejo.«

V kolikšni meri sodelujete z regijskim šolskim sistemom? Ravno temu namreč mnogi očitajo zastarelost.

Pri prvem projektu smo zlasti mlade na poklicnih šolah povprašali (2700 jih je sodelovalo), kakšne so njihove želje in uspehi, katero področje jih zanima. Na podlagi tega in na drugi strani potreb gospodarstva smo izpeljali raznolike aktivnosti. Mladim smo omogočili ogled dobre prakse, tudi na Madžarskem, in poklicev v podjetjih, pripravili smo predstavitev poklicev, mladim smo pokazali, kako so poklici videti v praksi, saj so se v zadnjih desetih letih zelo spremenili. Prišlo je do robotizacije in digitalizacije, zato strojni tehnik ali mehanik dela popolnoma druge stvari kot nekoč. Mladi recimo na delovnem mestu krmilijo robotsko celico. Ko to spoznajo, so močno presenečeni.

Poklici so šli v drugo smer, a šolski sistem ostaja enak.

To je naloga drugega dela projekta. Želimo vključiti šolske strokovne delavce, ki se ukvarjajo s poklicno orientacijo mladih, pokazati želimo tehnične poklice v praksi v podjetjih in kako so to področje uredili sosedje. Madžarska namreč ogromno vlaga v ta razvoj, v spremenjen način poučevanja. Stremijo k temu, da bi se k njim usmerila avtomobilska industrija. Opazen je napredek v šolskem sistemu, saj se programi prilagajajo potrebam avtomobilske industrije. Želimo, da tudi strokovni delavci vidijo te poklice in da so seznanjeni s potrebami na trgu dela, saj bodo tako lažje usmerjali mlade.

Projekt traja dve leti in pol. Istočasno poteka nadaljevanje Pomurskega zakona iz leta 2010. Zakaj je pomemben?

Zakon je bil sprejet zaradi stanja v regiji, saj naj bi spodbudil nastanek novih delovnih mest. Z investicijami naj bi zagotavljal tudi konkuren-

čnost pomurskega gospodarstva. Znotraj zakona sta med drugim bila zgrajena pomursko vodovodno omrežje in medpodjetniški izobraževalni center. Pomembno je, da se krepí zdravo jedro pomurskega gospodarstva. In to se je do neke mere tudi razvilo.

Ker do zaključka leta 2015 vseh 33 milijonov evrov ni bilo izrabljenih, konec leta sledi nov razpis. Kaj si lahko še obetamo iz tega naslova?

Glavni instrument za konkurenčnost pomurskega gospodarstva se dobro izvaja. Nam je uspelo skozi zakon plasirati 246 razvojno-investicijskih projektov v vrednosti 23,2 milijona evrov. Ob tem ima zakon še olajšave za zaposlovanje, olajšave za investicije. Ocenjuje se, da je z zakonom do zdaj v regijo prišlo 40 milijonov sredstev. Zakon je za dve leti podaljšan in tako bo preostanek v višini 2,4 milijona evrov namenjen za promocijo regije in za nove investicije. Več ali manj pomoč iz tega naslova omogoča nakup novih strojev, novih tehnologij, ki posledično lahko prinesejo dodatno delovno mesto, saj nova tehnologija prinese preboj in konkurenčnost. Zakon je usmerjen tako, da ohrani delovna mesta ali prinese nova. Ob tem lahko računamo na sredstva Slovenskega podjetniškega sklada iz naslova spodbud za regije, ki zaostajajo za slovenskim povprečjem, torej za zagonska podjetja in mlada podjetja v nastajanju.

Nekaj dobrih zagonskih podjetij imamo tudi v Murski Soboti. Kakšna pa bo Murska Sobota čez pet let?

Mursko Soboto vidim kot upravno in gospodarsko središče. Če bodo vsi začetni projekti ustrezno izpeljani, bo urejeno mestno jedro, prav tako povezave do industrijske cone z obvoznico. Tako bo nastala industrijska celota. Morda se bo zato iz središča mesta industrija preselila na obrobje, v mestu pa

lahko dobimo nova stanovanja. To se lahko uresniči, če bomo stremeli k ustvarjanju uspešnih podjetij, ki bodo generirala nova delovna mesta zlasti za mlade, ki se zdaj pogosto znajdejo na zavodu. Tako bi se po študiju lažje vrnili domov in si tu ustvarili družino, imeli bi boljše možnosti za bivanje v mestu. Murska Sobota bo nudila tudi možnosti za razvoj mladih. Če se bo gospodarska slika spreminjala v pozitivno smer in če se bodo krepila nova delovna mesta, bo Pomurje postalo zanimivo in se bodo mladi vračali domov. Videli bodo, da je mogoče kakovostno živeti in ustvarjati tudi v domači regiji. Delovna mesta z visoko dodano vrednostjo so že zdaj zanimiva. In verjamem, da se bo z izvedbo projektov, kot sta Vrata v Pomurje in Soboško jezero, Pomurje postavilo na turistični zemljevid. Mislim, da imamo vse možnosti za rast.

V zadnjih petih letih se kaže, da podjetja potrebujejo čez 70 do 80 odstotkov poklicnega tehničnega kadra.

Prihodnost v gospodarstvu težko napovedujemo. Kaj pa, če se kje zatakne?

Podjetja, ki so nosilci gospodarske rasti v Pomurju, so zlasti tista, ki poslujejo z Avstrijo in Nemčijo. Zato je od dogajanja v teh državah odvisen tudi razvoj Pomurja. Sprememba zakonodaje v Avstriji s prvim januarjem oziroma zakon o preprečevanju socialnega in plačilnega dampinga je zlasti obremenil transportna podjetja. Visoke kazni in poostrena birokracija so spremenile poslovanje, a za zdaj na ta račun še ne beležimo propada pomurskega podjetja.

Uspešni podjetniki o poslovanju s tujci: Imeti moraš jasno strategijo

A. G.

Za uspešno poslovanje s tujimi partnerji sta med drugim pomembni jasna ciljna skupina kupcev in strategija prodaje.

Podjetja, ki s svojim storitvami tekmujejo na globalnem trgu, so venomer soočena s številnimi izzivi. Tudi v naši občini je precej takih, ki na tak ali drugačen način prodajajo kvaliteto tujcem. Vstopili smo v poslovni svet družine Grah, podjetja Codex in Mirana Klemarja.

Prihodki rastejo

Terme Vivat od leta 2006 upravlja srednje veliko družinsko podjetje Počitek – užitek, ki je v lasti družine Grah iz Černelavcev. Njihove terme danes poznajo doma in tudi po Evropi. Terme namreč spadajo med bolj intimne, vendar so hkrati tudi dovolj velike in edinstvene, da lahko nagovorijo širši

svetovni trg. Samo v lanskem letu so za osem odstotkov povečali število nočitev, in to ob 14-odstotni rasti prihodkov. Vse to so dosegli, tako direktor Metod Grah, z vztrajnostjo in nenehnim nadgrajevanjem ponudbe, ki temelji na osebni pristopu k ustvarjanju podobe vrhunskega ponudnika kakovostnih turističnih storitev. »Ob začetku delovanja smo si zadali cilj, da ne bomo podvajali ponudbe v Moravskih Toplicah, temveč da bomo izbrali lastno, drugačno pot. Zato je ponudba Term Vivat drugačna in v marsikaterem segmentu edinstvena,« razmišlja direktor Metod Grah. Razpolagajo s 400 ležišči, ki so jih prenovili v kategorizacijo 4* superior, v letošnjem letu so dokončali tudi nadhod, ki hotelsko-bazenski kompleks povezuje s prenovljeno dislocirano enoto višje kategorije. Grah dodaja, da je ena od njihovih pomembnih konkurenčnih prednosti tudi to, da so Terme Vivat družinsko podjetje z jasno začrtano vizijo in strategijo. »Smo dovolj veliki, da lahko nagovarjamo širši svetovni trg, ob tem pa imamo še vedno individual-

ni pristop do gosta s pridihom družinskega hotela. To je v zadnjem času tudi trend na evropskem turističnem trgu.«

Želijo več doživaljskega turizma

Bazenski kompleks Vivat obsega 2000 kvadratnih metrov notranjih in zunanjih vodnih površin, razpolagajo z notranjimi in zunanjimi savnami in wellness centrom. Zdraviliški center Vivat je opremljen z najsodobnejšo medicinsko opremo. V njem izvajajo storitve na področju zdravljenja revmatskih in ortopedskih obolenj ter rehabilitacije po poškodbah, v lastni operacijski dvorani pa se lahko izvajajo kirurški posegi v okviru dnevne bolnišnice. »Pomemben segment ponudbe so priprave nogometnih moštev, ki se izvajajo na dveh nogometnih igriščih, ki jih ogrevamo z odpadno termalno vodo. Ekipe tako lahko priprave opravljajo tudi v zimskih mesecih, kar je posebnost v tem delu Evrope,« še doda Grah. Čeprav sledijo začrtanim ciljem in uspešno

Družina Grah, ki upravlja s Termami Vivat, beleži odlične poslovne rezultate tudi na račun tujih gostov.

nadgrajujejo zgodbo podjetja, si vendarle želijo, da bi se v teh krajih razvil tudi doživljajski turizem.

Kitajski poslovni svet drugačen od našega

Prekmursko podjetje, ki se od leta 1993 ukvarja s prodajo ležajev in druge pogonske tehnike blagovnih znamk CODEX, EXTREME in MSC, s svojimi izdelki zalaga skoraj 400 distributerjev in 130 podjetij v 27 državah v Evropi ter tudi na nekaterih trgih Azije in Afrike. »Ob vstopu na tuje trge se vsako podjetje srečuje z izzivi, kot so prilagoditev zahtevam in zakonom trga, stroški obdelave ter ne nazadnje konkurenca. Zelo pomembno je, da podjetje izbere jasno ciljno skupino kupcev in izdela strategijo prodaje,« je o izzivih poslovanja v tujini povedal vodja marketinga Aleš Horvat. Začetek njihove prodajne verige se začne pri dobaviteljih, zato jih v podjetju premišljeno in preudarno izbirajo. Večina dobaviteljev je stalnih, in sicer iz Kitajske, z njimi pa sodelujejo že več kot deset let. »Kitajski poslovni svet se nekoliko razlikuje od našega, saj zahteva prilagajanje njihovem načinu poslovnega komuniciranja.« Prekmursko podjetje sodeluje z več kot 40 tovarnami, v katerih proizvajajo ozki program, za katerega so specializirani, in ki imajo dobre reference velikih evropskih odjemalcev. »Z zaposlenimi na Kitajskem je seveda komunikacija veliko lažja, saj so komunikacijski most med proizvajalci in nami.«

Vsak trg ima drugačne zahteve

Trenutno največji delež prodaje predstavlja nemški trg, a se odstotki spreminjajo glede na širitev in krepitev na drugih trgih. Za uspeh v tujini namreč ni enotne formule, saj se trgi zelo razlikujejo, pove Aleš Horvat in doda, da je denimo trg Velike Britanije zahteven zlasti pri servisnih storitvah, medtem ko na Češkem in Slovaškem največ velja dobra cena. Italija slovi po dolgih plačilnih rokih, Grčija po višjih stroških dostave. V podjetju tako sledijo tem trendom in nenehno uvajajo novosti, še razloži Horvat: »Na trgu smo prvi v tej branži predstavili spletno poslovanje z B2B-kupci prek spletnega portala Potissimus, ki je na voljo v dvanajstih jezikih ter omogoča

naročanje in spremljanje pošiljk, pregled blaga v prihodu, analiziranje in še več.«

Potrebno se je prilagajati

Ko se peljemo po avtocesti, obdani z betonskimi ograjami, se ne zavedamo, koliko raziskav, testiranj in dela je bilo opravljenih, da je nastala ograja, ki je dovolj varna, da jo lahko postavijo ob cestro. V Sloveniji betonske varnostne in protihrupne ograje za avtoceste razvija tudi podjetje DELTABLOC, ki ima sicer sedež v Avstriji, izpostava za celotno Slovenijo pa je v Murski Soboti. Miran Klemar, ki tukaj že nekaj let vodi podjetje, razloži, da skupina DELTABLOC vsako leto v povprečju postavi okrog dva milijona metrov varnostnih ograj, od tega jih je bilo v Sloveniji letos postavljenih okrog 25 kilometrov, zadnji na primorski avtocesti pri Ravbarkomandi, protihrupne pa so postavili pri Gruškovju in na ljubljanski obvoznici. V Murski Soboti trenutno sodelujejo pri gradnji južne obvoznice. Na vprašanje, kako uspeti na domačem in tujem trgu, direktor Miran Klemar odgovori: »Vsak trg je specifičen, posebna formula, kako uspeti na vseh trgih, ne obstaja, zato se prilagajamo in posluujemo lokalno. Tako nimamo lastne proizvodnje varnostnih in protihrupnih ograj, ampak samo razvoj, pri proizvodnji pa sodelujemo z lokalnimi podjetji. V Sloveniji je eden največjih poslovnih partnerjev Pomgrad iz Murske Sobote.«

»Osebnostno zadovoljstvo, ko z delom rešuješ življenje«

S stališča varnostnih ograj je Slovenija ena najbolj varnih držav v Evropi. Smernice Darsa namreč določajo, da se upošteva najvišjo raven varovanja na izbranih odsekih cest, kar pomeni, da varnostne ograje zdržijo tudi 38-tonsko tovorno vozilo. Do končnega izdelka, ki je primeren za postavitev, izvedejo številna testiranja, med drugim tudi z dejanskim trkom tovornega vozila v ograjo. Klemar zato ob nesrečah in pogostih sledovih avtomobilskih gum na betonskih varnostnih ograjah vedno zadovoljno pomisli: »Spet smo rešili dragoceno življenje. Če tukaj ne bi bila postavljena varnostna ograja DELTABLOC, bi lahko bile posledice nesreče še bolj tragične.«

Podjetje Codex, ki domuje v Murski Soboti, sodeluje z več kot 40 tovarnami po vsem svetu.

Na fotografiji levo dr. Thomas Edl, direktor celotne skupine DELTABLOC, desno Miran Klemar, direktor DELTABLOC Slovenija.

»Neje velka, neje mala, skoro takšna, kak trbej. Samo malo ona prosi ...«

Ksenija Glažar

Verjetno ni treba posebej poudarjati, da gre pri teh besedah za delček besedila ene najlepših pesmi, posvečenih Murski Soboti.

Izvaja jo Sobočanka Dorina Gujt. Manj ljudi pa ve, da je avtor besedila Milivoj Miki Roš iz Črnelavcev, za aranžma pa je poskrbel Dejan Borovič iz Kroga. Prikupna pesem, ki je že skoraj ponarodela in neuradna himna našega mesta, je nastala v samo 48 urah.

Klavir, vokal in odlično besedilo

»Besedilo sem napisal v eni noči,« o ideji in nastanku pesmi pove avtor besedila Milivoj Miki Roš. Poslal ga je glasbenici Dorini Gujt, s katero sta pred tem že večkrat sodelovala. »Miki me je poklical in vprašal, če sem prejela elektronsko pošto z besedilom komada o Soboti. Povedal mi je še, da naj jo uglasbim, in pristavil, da mora biti pesem posneta že naslednji dan,« se spominja Gujtova, soavtorica besedila. Kmalu sta se srečala in besedilo preoblikovala, da se je še lepše rimalo. Čeprav je imela na voljo res zelo malo časa, je Miki vedel, da ji bo uspelo. »Zvečer sem v glasbeni sobi vzela v roke kitaro in ob njej brala besedilo. Napisano je bilo za Sobočanke in Sobočane. Bilo je preprosto, zato je morala biti taka tudi melodija. Večkrat sem jo preigrala, nato pa sva jo z Dejanom posnela v samo dveh urah,« razloži Gujtova. »Kar se vrti, je originalni posnetek od takrat. Ničesar nismo spremenjali. Če smo kaj želeli spremeniti, se ni najbolje prijelo. Original je zato ostal nespremenjen: klavir, vokal in Mikijevo besedilo,« sta enotna sogovornika. Roš ob tem pove, da je od ideje prek besedila, melodije in aranžmaja do končnega izdelka preteklo le 48 ur.

Preprosta pesem marsikoga razneži

»Na festivalu narečne poezije Dialekta sta pred leti dekleti to pesem briljantno dvoglasno zapeli. Nisem bil daleč od solz. Pesem pogosto pojejo tudi zbori, postala je že skoraj ponarodela in neuradna himna mesta,« pravi Roš. »Vesela in ponosna sem, da me zaradi nje pokličejo tudi šole,« dodaja soustvarjalka. Učijo se je že v vrtcu pri spoznavanju mesta, v katerem živijo. »Pred kratkim me je ustavil znanec in mi čestital za besedilo,« pove Roš. Gujtova dodaja, da jo na ulici pogosto ustavljajo starejše gospe, ki jo nagovorijo zaradi pesmi in povprašajo, kje bi lahko kupile kaseto ali CD. Vendar je pesem za zdaj dostopna le na spletnem portalu YouTube. Vsi trije se strinjajo, da niso pričakovali takšnega odziva. Pesem je najprej postala pesem tedna na Murskem valu, nato pesem meseca, potem so jo ljudje zelo hitro vzeli za svojo. Za svojo jo je vzela tudi navijaška

skupina Black Gringos, ki jo izvaja v navijaškem slogu, na kar je Gujtova še posebno ponosna. V prirejeni obliki jo je zapela celo s Prekmursko godbo Bakovci na koncertu v Cankarjevem domu. Velikokrat jo zapoje tudi na otvoritvah, obletnicah, slavnostih itd.

Še vedno »skoro takšna, kak trbej«?

»V mojih časih smo obiskovali trikotnik med Zvezdo, Podmornico in Diano. Generacije so se zamenjale, vendar je park denimo še precej obljuden,« pravi Roš, ki v središču mesta najbolj pogreša manjše trgovine, ki jih tako rekoč več ni. O družabnem življenju nekoč in danes pravi, da je razmerje med cenami in tem, kar si imel v žepu, nekoč bilo drugačno: »Nekoč si v žepu zjutraj še vedno kaj našel. Danes denar hitro izpuhti. Tudi zaradi tega smo se nekoč pogosteje družili po lokalih.« Sogovornica dodaja, da mladi danes živijo popolnoma drugače: »Brez telefonov in interneta jim ni življenja. Ne družijo se toliko. Če smo se dogovorili, da se dobimo v parku, smo se tja odpravili ne glede na vremenske razmere. Danes je druženja vse manj. Mladi so raje doma in se družijo na družabnih omrežjih.« »Ljudje so tisti, ki naredijo mesto,« še razmišlja Roš.

Kmalu nova skupna pesem

Gujtova, Roš in Borovič se poznajo dolgo časa, prva dva že iz otroštva. Avizo za mladinsko nadaljevanko »Kako sem videl svet izpod mize«, katere avtor je Roš, poje prav Dorina Gujt. »Najlažje sodeluješ, če se poznaš in veš, kako čuti avtor besedila. Skupna pesem z Mikijem je tudi 'Samo malo je trbelo', ki ima zelo globoko besedilo. Prekmurščina je za Slovence zelo trd oreh. Pod to pesem sem na YouTube dodala še mini slovar in kljub temu me kdo še vedno vpraša, o čem pojem,« opaža priljubljena prekmurska pevka. Oba

»Pesem je simpatičen splet okoliščin. Je preprosta, kar je njeno bistvo, vendar ima besedilo tudi nekaj sentimentalnega naboja. Ni pa v njej niti kančka blefa,« pravi avtor besedila **Milivoj Miki Roš**, ki je besedilo napisal v eni noči.

Dorina Gujt: »Ta pesem je namenjena ljudem. Prej smo sicer že imeli tisto navihano 'Ge san pravi Sobočanec', toda prave in iskrene še ne. Bolje, kot je Miki opisal Soboto, je ne bi mogel zadeti.«

veselja in navdušenja nad novo pesmijo, ki jo pripravljata in jo bomo kmalu lahko slišali, ne moreta skriti. Za zdaj izdata le, da

gre za ljubezensko pesem, ki je prav tako manjši spomenik Soboti. »Nanaša se na kraj, kjer smo se v mladosti družili, tam proti

Fazaneriji in Kanalu,« pove Gujtova. Roš doda, da v pesmi v Murski Soboti dežuje: »In ko si zaljubljen, je tako ali tako vse mogoče.«

Gujtova in Roš pripravljata novo pesem. Za zdaj izdata le, da gre za ljubezensko pesem, ki je prav tako manjši spomenik Soboti.

Moja Sobota

»Neje velka, neje mala, skoro takšna, kak trbej. Samo malo ona prosi, ka te fšrcej zaškrnej.

Sigdar pa jo fsebi nosi, šteri zgrabi nouto tou, sigdar pa jo fsebi nosi, fšrci mojo Soboto.«

Refren:

»Rada man svoj mali varaš, fšteron se naraji guči. Rada man libleni varaš, ge san z dobrimi lidmi. F Soboti mo sigdar svoja, odi z menofešče ti!«

Glasba: Dorina Gujt
Aranžma: Dejan Borovič
Besedilo: Milivoj Miki Roš, Dorina Gujt

Za svojo jo je vzela tudi navijaška skupina Black Gringos, ki jo izvaja v navijaškem slogu, na kar je Gujtova še posebno ponosna. Foto: Aleš Cipot

Podžupanova pisarna je med ljudmi

Aleksandra Grah

Boštjan Berlak od januarja lani, ko je bil imenovan za drugega podžupana, delo opravlja povsod, najraje pa na terenu, med ljudmi, kjer prisluhne življenjskim zgodbam.

Potem ko smo se sprehodili po nalogah posameznih služb mestne uprave, bomo predstavili še delo obeh podžupanov. Začenjamo z Boštjanom Berlakom, ki je podžupan brez lastne pisarne. Pravi, da je sploh ne pogreša, saj ima bistveno raje »pisarno med ljudmi«, kjer sproti dobiva veliko povratnih informacij, zato do župana prenese tudi marsikatero pobudo. Ljudje na terenu so po njegovem mnenju bolj odprti in zaupljivi, zato lažje izražajo mnenja. Med drugim se z občani seveda pogovarja tudi o prihodnosti mesta. Glede aktualne preureditve mestnega jedra meni, da bi morali ubrati srednjo pot, saj popolna zapora prometa ne pride v poštev. Ob tem poudarja, da je pomembno, da občani ožjega središča uporabljajo sodobnejše oblike mobilnosti, saj tako prispevajo k bolj zeleni Soboti in bolj čistemu zraku.

Olajšan vstop v šolo

V letu in pol, odkar opravlja naloge podžupana, še zlasti izpostavlja enkratno denarno pomoč prvošolcem, ki jo je predlagal na seji mestnega sveta 22. junija. Ta staršem prvošolcev

zagotavlja dodatna sredstva za nakup šolskih potrebščin in olajša prehod iz vrtca v osnovno šolo. Pri tem se mu zdi pomembno, da so v pravilniku zajeli vse prvošolce, ki zaključujejo predšolsko obdobje in s septembrom 2017 stopajo v prvi razred osnovne šole. V tem času je bil kot podžupan zadolžen tudi za projekt širitve daljinskega ogrevanja: »Veseli me, da se je končno jasno in glasno povedalo, koliko bi projekt stal. Na tej podlagi so se lahko tudi nadzorni odbori večstanovanjskih stavb odločali o najboljših

rešitvah za stanovalce in ne nazadnje tudi za občino.«

Od gospodarstva do protokolarnih zadev

V tem času je precej truda vložil v iskanje gospodarskih investicij. Čeprav do njih še ni prišlo, pojasni, da ostaja optimist in da upa, da bo občina ostala prijazna občina za investitorje s področja gospodarstva. Del njegovih nalog je povezan z nadomeščanjem župana pri različnih protokolarnih zadevah:

»Ker sem ljudski človek, se rad odzovem na povabila. Ob dogodkih od občanov dobim veliko koristnih informacij, zato se jim zanje ob tej priložnosti zahvaljujem. Kot sem že povedal ob imenovanju, je najpomembnejše, da glas malega človeka pride do tistih, ki odločajo.«

Dvojna vloga

Mestna občina Murska Sobota je po njegovem mnenju zelo socialna občina: »Ključni dejavnik pri tem, kako zadržati mlade družine in zlas-

ti učeče se ljudi v regiji, je zagotavljanje dodatnih sredstev. Pika na i celotne zgodbe morajo biti kakovostna delovna mesta, ki pa jih žal primanjkuje. Najbolj bi me razveselilo, če bi se investitorji odločali za vlaganja v naši občini, seveda pa mora občina za to zagotavljati ustrezne pogoje.« Berlak je prispeval tudi levji delež k zgodbi Soboškega jezera. »Lahko povem, da pomagam povsod, kjer mojo pomoč želijo sprejeti,« je povedal. »Pridejo dnevi, ko ti ne gre vse po načrtih, vendar ti neka notranja energija vseeno daje moč, da zadeve uspešno izpelješ. Kjer je volja, se bosta zmeraj našli pot in rešitev.« Pri projektih, ki se bodo razvijali v okviru celostnih trajnostnih naložb, v ospredje postavi ureditev mestnega središča in nadaljevanje Trubarjevega drevoreda. »To je nov mehanizem črpanja evropskih sredstev. Murska Sobota se vidi v svojih komparativnih prednostih, kar bi nas čez čas lahko naredilo prepoznavne na zemljevidu Slovenije in ne nazadnje tudi ožjega dela Evrope.« Pri projektu Vrata v Pomurje bo zelo pomembna finančna oziroma poslovna odgovornost upravljavca, ki bo projekt vodil, saj po besedah podžupana projekt mora biti finančno vzdržan. Za zdaj informacij o tem, kdo bo upravlja-vec, še ni, izbrana pa je idejna zasnova, ki določa, da bodo vrata predstavljala stičišče kulturnega, športnega in družabnega življenja celotnega Pomurja. Po njegovem je pomembno, da kot regija nastopamo enotno: »Če se bomo znali pogovarjati ter skupaj izpeljevati projekte in se promovirati, uspeh ne bi smel izostati. Tudi najboljše stvari je treba znati tržiti.«

Podžupan Boštjan Berlak je najraje med ljudmi, saj, kot pravi, tako sproti dobiva veliko povratnih informacij.

Grafit očaral soseda, nastala bo zgodba

Ksenija Glažar

Vstop v mestni park je odslej lepši, nova pridobitev je bila dobro sprejeta.

Ob vhodu v murskosoboški park je že leta fotografski atelje Zauneker. Lastnik Jure Zauneker stavbo ateljeja vsako leto sveže prebeli, saj na njenih stenah nepridipravi že leta puščajo svoje komentarje. Ker fasada, kot pravi poklicni fotograf, ne vzdrži niti pol leta, se je odločil, da bo stavbo dal porisati z grafiti.

Priložnost za mladega umetnika

Da bi nastala lepa, estetska in umetniška stvaritev, je k sodelovanju povabil mladega umetnika Filipa Kulčarja. Kulčar je pred kratkim zaključil šolanje na ljutomerski gimnaziji in jeseni odhaja v Ljubljano na študij likovne umetnosti – smer unikatno oblikovanje. Grafiti mu niso tuji. Z dijaki ljutomerske gimnazije so namreč z grafiti polepšali ljutomersko Kulkišto in z njimi povzročili veliko navdušenja. Sicer se mladi umetnik ukvarja tudi s slikarstvom in kiparstvom. Kul-

čarju so grafiti všeč, saj omogočajo veliko ustvarjalnosti in nimajo omejitev. O ustvarjanju grafitov kar tako in vsepovsod pravi, da se je bolje za lokacijo vnaprej dogovoriti, saj je tudi izvedba nato boljša.

Odzivi zelo pozitivni

Zauneker je oblikovanje podobe prepustil umetniku. Želel je le, da se navezuje na dejavnost, ki jo opravlja, to je fotografiranje. In tako je v par dneh nastala lepa umetnina. Navdušeni so bili tudi številni mimoidoči, ki tovrstno olepševanje stavb podpirajo, nekateri so celo predlagali nove točke, ki bi jih bilo treba na ta način popestriti.

Zgodba se bo nadaljevala

Tomaž Trajbarič, vodja murskosoboškega policijskega okoliša, si prizadeva za omejevanje vandalizma na fasadah zgradb v mestnem parku: »Tisti, ki želijo svoje sporočilo v takšni obliki prenesti v javnost, iščejo prostore, ki so primerni in vidni ter seveda čisti, z belo fasado.« Podoba zidov, ki mejijo na park, je vse prej kot lepa. Trajbarič se spominja podobnega projekta izpred nekaj let: »Pred leti smo izvajali podoben projekt – Očistimo park, s katerim smo očistili objekt

ZOTK in ga pobarvali ob pomoči grafitarjev. Še vedno je poslikan in lep.« S podobnimi akcijami želijo nadaljevati in z grafiti polepšati še

več stavb. »Razmišljamo, da bi celoten notranji del parka obarvali v lepe, smiselne grafite. Želimo, da bi nastala zgodba, ob kateri bi se

mimoidoči z veseljem ustavili in si jo ogledali.« Bližnji sosed je tako že izrazil željo, da bi tudi njegovo fasado pobarvali na podoben način.

Mladi umetnik Filip Kulčar je z grafiti polepšal stavbo ateljeja.

Tandem, ki sledi svojim strastem

Karlo Vratarič

O mladih odbojkaricah iz Črnelavcev bomo zagotovo še slišali.

Dona Vinkovič in Tjaša Malok sta najboljši prijateljici, v prvi vrsti pa nadarjeni odbojkarici. Nase sta še posebej opozorili to poletje, ko sta zmagali na finalnem turnirju Labda lige v Beltincih.

Tjaša začela s plesom in atletiko

Odbojko sta začeli igrati že v osnovni šoli, nekaj več izkušenj pa ima Dona Vinkovič, ki so jo z njo seznanili starši, ki so se v mladih letih prav tako ukvarjali s tem športom. »Odbojko sem začela igrati v drugem razredu osnovne šole, torej jo igram že enajst let. Igrala sem pri murskosoboškem klubu, in sicer do osmega razreda, v devetem pa sem prestopila h Kemi iz Puconcev in hkrati igrala še v Hočah za klub Formis. Zdaj igram samo še v Puconcih,« pravi Dona. Njena soigralka je športno pot začela drugače. Tjaša Malok je namreč sprva trenirala ples in atletiko. »Na prvi osnovni šoli sem si v petem razredu kot interesno dejavnost izbrala odbojko, pozneje sem se priključila še klubu Sobota, kjer sem še danes,« pravi Tjaša, ki odbojko igra že osmo leto.

Veliko skupnega

Odbojkarici sta sicer rojeni leta 2000, nekaj let sta skupaj igrali v istem klubu, nato je Dona pres-

Dona in Tjaša pravita, da jima je pri odbojki vseč vsak element te igre.

topila v sosednje Puconce, ki nastopajo v prvi ligi. V njihovi ekipi je bila najmlajša med članicami. Ob tem že tretje leto skupaj igrata odbojko na mivki. Zakaj jima je odbojka tako pri srcu? »Ker je to ekipni šport. V dvorani nas šest sledi istemu cilju, na mivki dve. Preprosto vseč mi je vsak element te igre,« pravi Dona. Tjaša je med odgovarjanjem Done pritrjevala in dodala: »Tu je še borba za vsako žogo in krasen občutek, ko narediš dobro potezo.«

Dona raje na mivki, Tjaša neodločena

Med obema različicama je ob veliko podobnostih tudi kar nekaj razlik. In kako bi se sogovornici odločili, če bi lahko izbrali samo eno? »Raje igram na mivki, čeprav je pri nas to težje, ker nimamo najboljših pogojev. Manjka recimo dvorana s peskom. Ob ustreznih pogojih bi odbojko igrala samo na mivki,« pravi Dona. Medtem sta Tjaši vseč obe, zato ne ve, za katero različico te igre bi se odločila. Dona

in Tjaša sta se v odbojki na mivki že udeležili državnih prvenstev do 17 in 19 let, na obeh sta se uvrstili med najboljšo osmerico. Že tri leta obiskujeta tudi tabor v Mariboru, kjer teden dni trenirata samo odbojko na mivki. Sicer sta navajeni igrati na igriščih v Beltincih, čeprav je tudi Murska Sobota pred kratkim v mestnem kopališču dobila nova igrišča. In kako so jima vseč? »Lepo je, da tudi v Murski Soboti lahko pogosteje igramo odbojko na mivki, čeprav bi igrišča morali še

malo bolj urediti,« pravi Dona.

V Beltincih prvič okronani

Uspeh kariere jima je uspel prejšnji mesec, ko sta za mnoge nepričakovano slavili na finalnem turnirju Labda lige v Beltincih. »Najina zmaga je bila pravo presenečenje, nasprotnice so bile starejše tudi več kot deset let. Komentarjev in čestitk zato po zmagi ni manjkalo,« pravi Dona, medtem ko Tjaša dodaja, da so mnogi dvomili, da lahko dosežeta tak odmeven rezultat.

Polfinale kot finale

V polfinalu sta naleteli na Ivo in Ano Škraban, ki sta pred tem trikrat zapored osvojili turnir na beltinski plaži, zato je bil zanju, kot pravita, že polfinalni dvoboj neke vrste finale. Veselje po tej zmagi je bilo zato nepopisno. A se tukaj nista zaustavili, v finalu sta namreč ugnali še dvojico Ana Praprotnik-Flisar in Monika Banfi. Omeniti velja, da sta na turnirju v Beltincih igrali sploh prvič, zato tudi upata, da njun uspeh ne bo ostal neopažen.

Dono vleče v Ljubljano

Pred mladima športnicama sta še dve leti srednje šole, zato bosta verjetno ostali pri klubih iz domače regije, čeprav bi Dona rada odšla v kak močnejši klub. »Čeprav Puconci igrajo v prvi ligi, me vleče v Ljubljano, kjer imajo tudi dvorano s peskom,« še pove Dona, ki za zdaj meni, da se bo vpisala na študij oblikovanja, medtem ko Tjaša o nadaljevanju izobraževanja še ni sprejela odločitve.

»Prinesel bom zlato medaljo, prej ali slej«

Karlo Vratarič

Po uspehu kariere so v Murski Soboti pripravili sprejem za Marina Keglja.

Konec julija so v Samsunu v Turčiji potekale 23. olimpijske igre gluhih, na katerih je nastopil tudi teniški igralec Marino Kegl iz Murske Sobotice in osvojil izjemno četrto mesto. V Turčijo sta z očetom in trenerjem Darkom odpotovala z velikimi pričakovanji. Cilj je bil izboljšati rezultat s prejšnje olimpijade v Sofiji, kjer je bil deveti. V polfinalnem dvoboju z Ekvadorcem Vazquezom je pri Marinovem vodstvu v tretjem nizu s 4:3 in 40:30 sodnik namesto avta dosodil dobro žogo. Dvoboj je Marino potem izgubil, zatem pa še tistega za tretje mesto. Njegove objave na priljubljenem družabnem omrežju Facebook iz Turčije so zbrale 600 tisoč klikov in več kot 25 tisoč všečkov.

Ni še pravi čas ...

Tudi četrto mesto je velik uspeh, a Marino z njim ni bil ravno zadovoljen. »Lahko bi se razpletlo drugače. Bil sem pripravljen poseči višje, a očitno še ni prišel pravi čas. Z ekipo bomo nadaljevali z delom po začrtani poti in prinesel bom zlato

medaljo, prej ali slej,« je povedal na sprejemu pri teniških igriščih v Murski Soboti. Tam so se zbrali sorodniki, znanci in vsi, ki ga podpirajo na njegovi strmi športni poti, ter vsi, ki so ga želeli bolje

spoznati.

Brez družine ne bi šlo

Marino si za olimpijske igre ni mogel privoščiti dragih priprav, zato

se je pripravljaj na terenih svojega kluba ŽTK Maribor, na teniških igriščih v Murski Soboti, na cesti pred domačo hišo in na bližnjih poljih. Od Zveze za šport invalidov – paraolimpijskega komiteja je prejel

5592 evrov. Ker so ta sredstva porazdeljena na dvanajst mesecev, mesečno prejme 466 evrov. To mu zadostuje kvečjemu za prevozne stroške, na letni ravni pa potrebuje okoli 30 tisoč evrov. Od tega nekaj prispevajo sponzorji, levji delež ostane na plečih družine.

Kdo je Marino Kegl?

Leta 1995 rojeni Marino Kegl je že od rojstva sooča s popolno izgubo sluha. Teniški lopar je prvič prijel pri osmih letih, da bi si s sošolcem Žigom s tenisom krajšala počitniške dneve. Vpisal se je v Teniški klub Radenci in dvakrat tedensko obiskoval šolo za začetnike. Njegova gluhost mu je povzročala težave pri orientaciji, eksplozivnosti, ravnotežju in občutku za prostor. Tekmovalni začetki so bili zato težki, saj je nenehno izgubljal. Na neki točki je želel celo prenehati z igranjem tenisa, a sta ga starša spodbujala, da naj vztraja. Nato so prišle prve točke in zmage, trenutno pa je v samem svetovnem vrhu gluhih teniških igralcev. Osvojil je že 29 turnirjev, pred kratkim je v Brnu postal deseti brnski vitez, je dvakratni mladinski evropski prvak, peti s članskega državnega prvenstva, po dosežku v Samsunu je z devetega mesta napredoval na sedmo mesto na teniški lestvici gluhih na svetu, njegova velika želja pa je doseči prvo mesto.

V preteklosti je razmišljal o tem, da bi prenehal z igranjem tenisa, a sta ga starša spodbujala, da naj vztraja.

Za tiste, ki ne iščejo instant zabav

Aleksandra Grah

V petek, 22., in v soboto, 23. septembra, se bo murskosoboško grajsko dvorišče preobrazilo v sceno alternativne glasbe, namenjene urbanemu poslušalstvu.

Tako bo septembrski konec tedna v Mladinskem informativnem in kulturnem klubu v znamenju festivala MIKK21, ki ga bodo v petek odprli hiphoperski ritmi, saj bo kot glavni gost nastopil balkanski reper Edo Maajka & Bend.

»Že pa nikka?«

Drugi dan festivala bodo v ospredju postrockovski in postpunkerski kitarski zvoki na čelu z zagrebško zasedbo Žen in beograjskimi Repetitor, ki po besedah vodje kulturnega programa v Mikku Vladimirja Petkovića v tem trenutku veljajo za eno najbolj zaželenih alternativnih skupin v širši regiji – tudi zaradi svojih

nastopov v živo. Petković je pojasnil, da so se lani, ob 20. obletnici, spraševali »20 lejt nika?« in tudi dobili odgovor. »Ko je bilo prizorišče festivala lani dva dni polno, ko so prihajale same pozitivne povratne informacije, smo začeli verjeti, da je treba nadaljevati s tovrstnim festivalom. Tako smo se letos odločili, da bomo na festival MIKK21 vabili s sloganom 'Že pa nikka?',« pojasnjuje Petković in poudarja, da to ni le provokacija za ljudi, ki širijo mnenje, da tako ali tako nihče ne posluša alternativne glasbe, ki se dogaja v Mikku, in da je obisk takih prireditev slab, temveč je ponovno priznanje vsem, ki verjamejo, da je take vrste festival v Murski Soboti velika dodana vrednost mestu, ki želi s pestrostjo postati prepoznavno na evropskem zemljevidu.

Ob glasbi tudi delavnice in kulinarčno razvajanje

Rdeča nit festivala bo torej kakovostna alternativna glasba, saj bo na njem lahko vsak našel nekaj zase. Osrednje dogajanje bo na grajskem dvorišču v Murski Soboti. Festival je po mnenju organizatorjev namenjen zlasti urbanemu

Rdeča nit festivala bo kakovostna alternativna glasba.

kreativnemu poslušalstvu, ki v glasbi ne išče le cenene in instantne zabave. Prav tako si želijo, da bi festival v prihodnje postal tradicionalen in kot tak tudi pomembna platforma za vzgajanje mlade in družbeno kritične

alternativne scene v lokalnem okolju. V okviru festivala bodo v soboto na grajski ploščadi potekale še ustvarjalne delavnice za mlade, v klubskem prostoru pa se bo zvečer odvijala prepoznavna Metal Klavnica XLVII, na kateri bodo

nastopale metalske zasedbe Sear Bliss, Necrovile in Moshead. Oba večera bo poskrbljeno tudi za kakovostno kulinarčno razvajanje mladih uveljavljenih kuharjev, ki s svojo kuho prav tako podpirajo Mikkov festival.

»To bo tudi moj tihi komentar«

Aleksandra Grah

Akademski slikar Igor Banfi je izkoristil čas, ki ga je preživel v poletni rezidenci v Ingolstadtu.

Umetniška rezidenca je oblika izmenjave umetnikov ter ena izmed oblik sodelovanja pobratenih mest Murske Sobote in Ingolstadta. V Nemčiji je nabiral nove izkušnje in pripravljajl novo razstavo.

Sodelovanje med občinama že nekaj let ponuja priložnosti za različna sodelovanja. Letos so vzpostavili tudi umetniško. Tako je v delovnem ateljeju v pobratenem mestu ustvarjal Igor Banfi, ki je zlasti ustvarjal za svojo novo razstavo, ki bo v Galeriji Murska Sobota na ogled od 7. septembra.

Simbol nečesa

»Izkoristil sem trenutek drugačnosti in večje sproščenosti kot v domačem ateljeju ter se začel pripravljati na novo razstavo,« je poudaril Banfi, ki je priložnost izkoristil tudi za obisk več galerij in muzejev. Njegova razstava bo zajemala tematiko notranje krajine, ki bo ponazorjena s figuro, izhajajočo iz notranjosti človeka. Tokrat ne bo zajel konkretne pokrajine, ampak samo simbol nečesa, kar si bo vsak obiskovalec lahko drugače predstavljal. Kot je pojasnil, bo mogoče najti veliko simbolov osamljenosti današnjega sveta, v katerem je zaslediti čedalje manj pristnega druženja: »To bo tudi moj tihi komentar.«

Sporočilnost je pomembna

O umetnosti, s katero se pro-

fesionalno ukvarja že dvajset let, pravi, da so razmere v slikarstvu slabše kot dve desetletji nazaj, vendar bo še dalje ustvarjal tako, kot čuti. Razstava, ki je nastajala

na poletni izmenjavi, bo obiskovalce sprva navdušila z velikim formatom galerijskih slik, pravo pozornost pa pritegnila s sporočilnostjo.

Razstava je v Galeriji Murska Sobota na ogled od 7. septembra.

O judovskih jezikih

Aleksandra Grah

Dokumentarna razstava »Judovski jeziki«, ki je na ogled v murskosoboški knjižnici, ponuja vpogled v posamezne vidike judovske kulture in dediščine.

Razstavo na sedmih panojih je ob evropskih dnevih judovske kulture pripravila Sinagoga Maribor. Na odprtju so jo podrobneje predstavili dr. Klaudija Sedar, mag. Franc Kuzmič in nacionalna koordinatorica projekta Marjetka Bedrač. Hebrejščina namreč ni edini judovski jezik, je poudarila Sedarjeva, ampak v to skupino spada več jezikov, saj so Judje v stoletjih migracij in naseljevanj govorili na stotine jezikov. Tako so na razstavi zaobjeli jidiš, sodobno hebrejščino, ki kot govorjeni in sodoben jezik velja za svojevrstno čudo, saj je prastari jezik postal materni jezik milijonov, aramejščino in druge zgodovinske jezike. Dogodka se je udeležila tudi Erika Fürst, edina v Murski Soboti živeča Judinja, ki je občutila grozodejstva holokavsta in kot trinajstletna deklica za las ubežala smrti. Velja za eno ključnih pričevalk o življenju prekmurskih Judov. Želi si, da bi ljudje o Judih imeli dobro mnenje: »To so bili dobri ljudje, saj so radi pomagali in so veliko pripomogli k razvoju Murske Sobote. Vsak po svojih zmogljivostih.«

Dogodka se je udeležila tudi Erika Fürst, edina v Murski Soboti živeča Judinja.

Letošnja Front@ v znamenju časa

Aleksandra Grah

Mednarodni umetniški festival Front@ je v Mursko Soboto že dvanajsto leto zapored privabil vrhunske umetnike s področja sodobnega plesa.

Festival sodobnega plesa je

nastal v produkciji zavoda Flota in v soproductiji z Zavodom za kulturo, turizem in šport Murska Sobota ter Mladinskim informativnim in kulturnim klubom. Kot je povedal njegov umetniški vodja Matjaž Farič, je bil letošnji program oblikovan zlasti kot znamenje časa, saj je združeval dela, v katerih se plesalci odmikajo od tradicionalnih akademskih in šolskih obrazcev. Festival se je začel s plesno bitko med plesalci

skupine Urban Roof iz Ljubljane in plesalci Plesnega kluba Zeko iz Murske Sobotice. Programski del je bil usmerjen v polje med sodobnim in urbanim plesom; takšna je bila tudi otvoritvena predstava šestih plesalcev slovaškega koreografa, plesalca in pedagoga Antona Lachkýja z naslovom »Nočna iluzija«.

Sodobni ples je široko polje
Zaključni dogodek otvorit-

venega dne so pripravili plesalci španske skupine Iron Skulls, ki so s predstavo »Sinestezija« združili hiphop, akrobatski in sodobni ples. Farič poudarja: »Ples nastaja v raznoraznih okoliščinah. In sodobni ples je tako široko polje, da dopušča dovolj ustvarjalne svobode, s tem pa prepletanje s plesnimi izrazi, ki se rojevajo na samem robu družbe, na ulici – v kulturnem undergroundu prenaseljenih urbanih območij.«

Drugi festivalski dan se je začel s predavanjem »Obrobje in kultura« dr. Andreja Srakarja. Na festival so tudi letos povabili slovenski dvojec Alien Express, ki ga tvorita prodorna plesna ustvarjalca Žigan Krajncan in Gašper Kunšek. Njun ples je Farič označil kot najprimernejši opis današnjega časa. Zadnji festivalski dan je s predstavo »Molitev na molitev« zaznamovala francoska skupina Soul City.

Izjemne predstave so znova na široko razprle polje sodobne umetnosti.

Programski del je bil usmerjen v polje med sodobnim in urbanim plesom.

Zavod za kulturo, turizem in šport Murska Sobota

VABILO K VPISU ABONMAJEV 2017/18

Od ponedeljka, 25., do četrтка, 28. septembra 2017, od 14. do 17. ure vabimo NOVE abonente k vpisu v GLASBENI, LUTKOVNI in oba gledališka abonmaja – ABONMA DRAMA/KOMEDIJA in ABONMA KOMEDIJA. Vpis bo pri blagajni Gledališča Park.

PROGRAM LUTKOVNEGA ABONMAJA 2017/18

Niko Grafenauer: »PEDENJPED«, Lutkovno gledališče Maribor

Toon Tellegen: »JUTRI JE BILA ZABAVAL«, Lutkovno gledališče Ljubljana

Ida Mlakar, Maja Borin: »KAKO STA GUSTI IN BIBI SIPALA SREČO«, SNG Drama Maribor

Fran Levstik: »KDO JE NAPRAVIL VIDKU SRAJČICO«, Lutkovno gledališče Ljubljana

Jera Ivanc po motivih bratov Grimm, Zavod Bufeto: »RDEČA KAPICA«, Lutkovno gledališče Maribor

Svetlana Makarovič: »VEVERIČEK POSEBNE SORTE«, Plesni teater Ljubljana

PROGRAM GLASBENEGA ABONMAJA 2017/18

večer šansonov »Mačje oči«
SVETLANA MAKAROVIČ Z GOSTI

muzikal
»VESNA«

koncert klasične in jazz glasbe

»LETNI ČASI« – umetniški vodja in dirigent MATE BEKAVAC

glasbena fuzija svobodnega pristopa

BOŠTJAN GOMBAČ z BIG BANDOM RTV Slovenija, dirigent: Ljorke Krajncan

akustični koncert »TIHO«

DAN D

PROGRAM ABONMAJA DRAMA/KOMEDIJA 2017/18

muzikal-komedija

Gašper Tič, Davor Herceg: »TRAČ« – po motivih »Mnogo hrupa za nič« Williama Shakespeara, Mestno gledališče ljubljansko

satirična drama

Avtorski projekt »STENICA«, koprodukcija Prešernovega gledališča Kranj in Mestnega gledališča Ptuj

glasbena komedija

Peter Quilter: »GLORIOUS!«, SNG Drama in Opera Maribor

glasbena komedija

»BERAŠKA OPERA« – po motivih Johna Gaya, Georga Wilhelma Pabsta, Bertolta Brechta in Václava Havla, SNG Nova Gorica

starogrška tragedija

Evripid: »MEDEJA«, SNG Drama Maribor

Zadnjo predstavo bomo izbrali iz nove sezone 2017/2018.

PROGRAM ABONMAJA KOMEDIJA 2017/18

bulvarska komedija

M. Camoletti – M. Niavarani: »(TOTALNO) KATASTROFALNA VEČERJA«, Gledališče Koper

Gašper Tič, Davor Herceg: »TRAČ« – po motivih »Mnogo hrupa za nič« Williama Shakespeara, Mestno gledališče ljubljansko

glasbena komedija

Cristina Clemente: »DRUŽINSKI PARLAMENT«, Mestno gledališče ljubljansko

muzikal-komedija

»BERAŠKA OPERA« – po motivih Johna Gaya, Georga Wilhelma Pabsta, Bertolta Brechta in Václava Havla, SNG Nova Gorica

satirična komedija

Branislav Nušić: »ŽALUJOČA DRUŽINA«, koprodukcija Prešernovega gledališča Kranj in Slovenskega ljudskega gledališča Celje

Zadnjo predstavo bomo izbrali iz nove sezone 2017/2018.

Več o posameznih predstavah in koncertih ter cenah abonmajev:

- na spletni strani www.zkts-ms.si ali
- vsak delavnik od 14. do 17. ure po telefonu 02 521 43 81.

Zavod za kulturo, turizem in šport
Murska Sobota

Ko so začeli, je bil to nedeljski običaj

Karlo Vratarič

Mali nogomet je v deželi ob Muri izredno priljubljen, svoj klub ima namreč skoraj vsaka vas.

Tudi v Murski Soboti smo včasih lahko našli kar nekaj klubov, a danes delujeta le še dva. KMN Panonska je ob tem že pravi veteran, saj so v klubu obeležili že štiri desetletja delovanja. V osemdesetih letih prejšnjega stoletja, ko je klub nastal, je bilo igranje malega nogometa pravi nedeljski običaj. Na skoraj vseh asfaltnih igriščih ob osnovnih in srednjih šolah so se ob

nedeljah dopoldne odvijale tekme Pomurske lige malega nogometa, ki so privabile številne obiskovalce. V tekmovalni sistem je bilo vključenih čez petdeset pomurskih ekip, od tega je bilo samo v mestu Murska Sobota več kot deset registriranih klubov.

Že 40 let zvesti asfaltu pri TVD Partizan

Začetki enega najstarejših mur-skosoboških klubov segajo v sedemdeseta leta prejšnjega stoletja, ko ga je ustanovila skupina ljubiteljev okroglega usnja. Na skupščini so sprejeli statut kluba in izvolili delovne organe. Kmalu so bili sprejeti v tekmovalni sistem. Za domovanje so si izbrali asfaltno

igrišče TVD Partizan, kjer igrajo še danes. To s ponosom pokažejo tudi z grbom kluba, v katerem imajo silhueto vhodnega portala doma Partizan, enega prvih športnih objektov v regiji.

Številni igralci in zgolj štirje predsedniki

Prvi predsednik je leta 1977 postal Dragoš Ajlec. Ker je stanoval v Panonski ulici, je klub dobil ime kar Panonska. Poleg Ajleca so bili med ustanovitelji še Rastko Šlebir, Zoltan Sapač, Boris Babič, Laci Babič, Slavko Domjan, Miran Beloglavec, brata Stanko in Nikolaj Vogrinčič, Anton Luk, Drago Karoli, Bojan Rajnar, Jože Špilak in drugi. V štirih desetletjih je za klub zaigralo veliko

igralcev, medtem ko so bili prvi možje kluba poleg omenjenega Ajleca zgolj še trije – Slavko Domjan, Janko Zver in Milko Podlesek.

Vitrine polne pokalov

Vendar KMN Panonska ni samo klub s tradicijo, temveč se lahko pohvali z več naslovi prvaka v članskem ligaškem tekmovanju, ob tem je še večkratni zmagovalec Zelkovega memoriala, ki je še danes zaključno dejanje vsakoletnega ligaškega tekmovanja. Številni pokali pričajo o visokih uvrstitvah na različnih turnirjih doma in čez mejo. Poleg članskega je delovalo tudi veteransko moštvo in večkrat osvojilo naslov prvaka Pomurske veteranske lige. Dejavnosti KMN

Panonska segajo celo čez mejo, saj se že dve desetletji srečujejo s klubom Grbavac iz Podstrane v hrvaški Dalmaciji, čezmejno sodelovanje želijo vzpostaviti tudi z ljubitelji nogometa iz Porabja. Ob tem je v lanskem letu ponovno nastala veteranska ekipa, delovanje društva pa so razširili še na igranje nogometa, igre čez mrežo ali po domače »lejpega špila«. Ob prijetnih srečanjih s prijatelji iz Dalmacije zaživi tudi balinanje.

Številni klubi danes več ne delujejo

Da je bil mali nogomet na asfaltu v Murski Soboti včasih res priljubljen, dokazuje število klubov, ki so žal, razen dveh, danes le še del zgodovine. Tako so ugasnili klubi Kerenčičeva, Slovan, NK 13, VK 79, Klub mladih, Martinišče, Lendavska, Kanal, Ineks in Alija Kardoša. Poleg KMN Panonska deluje le še klub Bangladeš.

Čas za nov razcvet?

Kljub vsemu se nekaj zanesenjakov neumorno trudi, da bi obudili igranje in zanimanje za to dinamično igro. Tako je v letu 2016 pod okriljem Medobčinske zveze klubov malega nogometa Murska Sobota nastalo ligaško tekmovanje po mednarodnih pravilih futsala, v katerem sodeluje pet ekip iz Prekmurja in tri iz Prlekije. Murskosoboški nogomet v tem tekmovanju predstavlja omenjena Bangladeš in Panonska, ki je v prvi tekmovalni sezoni osvojila četrto mesto.

KMN Panonska se lahko pohvali z več naslovi prvaka v članskem ligaškem tekmovanju. Na fotografiji člani kluba v 90-ih (foto: arhiv KMN Panonska).

40-letni klub je en izmed dveh še obstoječih klubov malega nogometa na asfaltu iz Murske Sobote (foto: arhiv KMN Panonska).

Nič več v kovinskih zabojnikih

Karlo Vratarič

Začetki Nogometnega kluba Pušča segajo v leto 1958, a skoraj šestdeset let je minilo, da bodo lahko zaigrali v domači vasi.

Verjetno ni kluba na svetu, ki bi tako dolgo časa vedno le gostoval. Tudi zaradi tega je NK Pušča edinstven klub, ki je na začetku

»domače« tekme igral na pomožnem igrišču Mure, v devetdesetih letih prejšnjega stoletja so se preselili v Dokležovje, nazadnje pa so petnajst let igrali v Bratoncih. Razlog za vse to je preprost, saj vse do leta 2009 niso imeli niti ustreznega nogometnega igrišča, do letos poleti pa so za slačilnice ob njem uporabljali kovinske zabojnike. Dolgoletna prizadevanja so lani jeseni obrodila sadove, saj je ob igrišču stekla gradnja slačilnic z ustreznimi prostori, vrednost investicije pa je znašala 233 tisoč evrov. Od tega je Mestna občina

Murska Sobota zagotovila približno osemdeset odstotkov sredstev, preostalo je prispevala Fundacija za šport.

Velik dan za KS Pušča

Svečana otvoritev slačilnic je bila sredi julija. To je bil velik dan za edino romsko krajevno skupnost v Sloveniji. Zbralo se je ogromno vaščanov in drugih gostov, ob tej priložnosti pa so zbrane nagovorili predsednik NK Pušča Ignac Horvat, romski svetnik Darko Rudaš, predsednik Nogometne zveze

Slovenije Radenko Mijatović, župan Mestne občine Murska Sobota dr. Aleksander Jevšek in predsednik Medobčinske nogometne zveze Murska Sobota Danilo Kacijan. Vsi so poudarili, da ni preprosto toliko let igrati na tujem. »NK Pušča končno domuje na svojem igrišču in bo domače tekme gostil v novih garderobah. To je izjemno velika pridobitev za klub in tudi za nogomet, saj domovati in gostovati 60 let ni preprosto. Nogometna zveza bo klubu pomagala tudi v prihodnje, mogoče s kompletom dresov,« je povedal prvi mož krovne

nogometne organizacije Mijatović.

Vlaganje v šport prednostna naloga

Murskosoboški župan dr. Jevšek je uvodoma nagovoril mlade nogometaše in povedal, da je ta pridobitev zaradi njih: »NK Pušča bo tako lahko po 60 letih začutil prednost domačega terena. Upam, da bo na nogometnem igrišču polno mladih ljudi, in to vsak dan, 12 ur na dan. Vlaganje v šport je v Mestni občini Murska Sobota prednostna naloga.« Po slovesni otvoritvi so sledile prijateljske nogometne tekme med NK Pušča in NŠ Mura (mladinci) ter med mladinci, veterani in drugimi predstavniki organizacij.

Pušča dala nekaj izjemnih nogometašev

Najbolj znan nogometaš Pušče je bil v časih Jugoslavije Jože Horvat - Didi, ki je še danes legenda Mure. Pri Muri je nekaj časa igral tudi Marinko Šarkezi, ki je večje nogometne korake naredil pri Beltincih in na koncu v Mariboru, s katerim je kar šestkrat postal državni prvak, zaigral pa je tudi v Ligi prvakov. Omeniti velja še aktivnega nogometaša Milka Kovača, ki je trenutno nogometaš Turnišča, v preteklosti pa je bil reprezentant v mlajših selekcijah slovenske reprezentance.

Govorniki so s prerezom traku odprli nove slačilnice.

Na revijalnih tekmah so se predstavili tudi najmlajši.

840 tisočakov za šport

Geza Grabar

Na 21. seji skupščine Občinske športne zveze so sprejeli nov statut zveze. V njem je večji poudarek na rekreativnem športu invalidov in športu starejših.

Statut je usklajen tudi s predlogom novega pravilnika letnega programa športa v Mestni občini Murska Sobota. Tega naj bi na predlog športne zveze svetniki v mestnem svetu sprejeli že jeseni letos.

Povečanje sredstev se z dvigom najemnin izniči

Predsednik Andrej Gomboši

pozdravlja dvig proračunskih sredstev za delovanje športnih klubov z lanskimi 200 tisoč evrov na 250 tisočakov. Vendar so nekateri v razpravi menili, da klubom za delovanje ne bo ostalo nič več sredstev, saj so se sočasno povišale najemnine šolskih telovadnic, ki jih večina klubov, ki gojijo dvoranski šport, za delovanje nujno potrebuje.

Kdo je upravičen do sofinanciranja?

Podžupan Boštjan Berlak in vodja oddelka za negospodarske dejavnosti Nada Cvetko Török sta izpostavila, da so do sredstev za delovanje športne dejavnosti na podlagi javnega razpisa o sofinanciranju letnega programa upravičeni društva in klubi, ki imajo sedež

v mestni občini. Torej ni pogoj, da so člani športne zveze. To nekatere članice zveze moti. Kot je poudaril

Berlak, je v letošnjem proračunu za športno dejavnost na voljo blizu 840 tisočakov.

Dobitniki plaket (od leve): Marijan Sukič, Karolina Dravec, Dušan Ulaga, Janez Pugelj. Levo Goran Gutalj (pri Zavodu za kulturo, turizem in šport Murska Sobota zadolžen za šport), desno Andrej Gomboši.

Gergorič drugi, Đuro prestal prvenec

Ksenija Glažar

Na avgustovskem Dolgem triatlonu 2017 je nastopilo 39 triatloncev iz Avstrije, Nemčije, Hrvaške in Slovenije.

Triatlonci so začeli s plavanjem na Soboškem jezeru na 1,9 kilometra dolgi progi, nato so prestali 80 kilometrov kolesarjenja med Mursko Soboto, Bakovci in Dokležovjem, na koncu pa so pretekli še 21 kilometrov po mestnem parku in ulicah Murske Sobote. Zmagovalec je bil Mitja Mori iz Ljubljane, drugi je bil domačin Sebastjan Gergorič,

tretji pa Urban Pavlovčič. Med ženskami je bila prva Mojca Hafner iz Škofje Loke, druga Barbara Vovko

in tretja Karin Fister iz Bakovcev. Najboljši veteran je bil 64-letni Štefan Buzeti iz Bakovcev. Odlično

sta se uvrstila tudi Dušan in Iztok Fister. Največ navijačev je prišlo spodbujati Branka Durinka – Dura

(lastnika znanega soboškega lokala Na Kijkli), ki se je prvič udeležil tekmovanja v triatlonu.

Branko Đurinek - Đuro (na fotografiji z medaljo okoli vratu) se je veselil uspešno končane preizkušnje.

Sebastjan Gergorič je v moški konkurenci dosegel odlično drugo mesto.

V Satahovcih gasilstvo že 80 let

Geza Grabar

Praznovanje okroglega gasilskega jubileja so v Satahovcih začeli veličastno.

Pred četrtkovo spominsko mašo v vaški kapelici sv. Duha, ki ji je v vaško-gasilskem domu sledila še slavnostna seja, so na tamkajšnjem pokopališču odkrili spominsko obeležje. Kot je ob tem simbolnem dogodku poudaril dolgoletni prizadevni predsednik Marjan Martinec, obeležje nima vklesanih imen in priimkov, a kljub temu velik simbolni pomen. Društvo je namreč obeležje postavilo v spomin in zahvalo gasilcem, saj so društvu postavili trdne temelje. Spominsko obeležje je odkril predsednik domače krajevne skupnosti Marko Ružič.

Gasilski zanos gojil tudi narodno zavest

Na osrednji slovesnosti ob obletnici je predsednik in tajnik Franc Bencak izpostavil, da bi družba brez

gasilcev ob kakršnihkoli izrednih dogodkih kratko malo obstala. »Druženje ob tem zanosnem klicu Na pomoč nas je skozi desetletja tešilo in bodrilo ter tako kot drugje po domovini kalilo in gojilo narodno zavest Slovencev,« je še izpostavil predsednik Marjan Martinec.

Priznanja za najzaslužnejše

Priznanje in zahvalo gasilskega veterana oziroma veteranke so prejeli Stanko Erjavec, Ciril Martinec, Štefan Jablanovec (št. 3), Marjan Martinec, Alojz Gujtmán, Ema Bencak in Helena Špur; odlikovanje Gasilske zveze Slo-

venije tretje stopnje so podelili Francu Bencaku, Jožetu Ružiču, Stanku Jablanovcu, Štefanu Jablanovcu (št. 3) in Štefanu Jablanovcu (št. 4), druge stopnje Jožetu Majerju ter najvišje priznanje prve stopnje ob društvu samemu še Marjanu Martincu in

Jožefu Žitku. S posebnim priznanjem se je društvu zahvalila tudi Mestna občina Murska Sobota. Društvo se je s spominskimi plaketami za dobro sodelovanje zahvalilo drugim organizacijam, društvom, posameznikom in institucijam.

Predsednik Marjan Martinec je v imenu društva prevzel posebno priznanje MO Murska Sobota, ki jim ga je izročil podžupan Boštjan Berlak.

Značko za 70 let aktivnega dela v gasilski organizaciji je prejel Štefan Žitek. Levo častni regijski poveljnik Franc Gomboc, desno predsednik domačega društva.

Foto: Aleksandra Grah

HRANILO ZA GOJENJE MIKROORGANIZMOV ALI TKIV		RIMSKA BOGINJA JUTRANJE ZARJE	ZAGRET OBOŽEVALEC	GLAVNA ULICA V ZAGREBU	NEKDANJI NOGO-METAŠ KOPRA (MILAN)
TEMNO MODER DRAGULJ					
KRAŠKA KOTANJA Z VRTAČAMI					
NAŠE NAJVEČJE LETALIŠČE					
SABINA OBOLNAR			CHARLES IVES		
OBIRALEC GROZDJA			GREBLJA		
EDI DOLINŠEK					
AVTOR: JANEZ DONŠA	IGRALEC TAROKA	TRGALKA SADEŽEV Z DREVESA	PARADIŽNIKI (PRIMOR.)	LEE REMICK	VOJVODINSKO MESTO OB TISI
					DEL NIZA PRI TENISU
					NAŠ GIMNASTIČAR (MIRO) REAGENCIJA SNOV
POKRIT DEL VRTIČKA					
MESTO NA ZAHODNI OBALI ŠKOTSKE					
ODŽAGAN KOS DEBLA, HLOD					
STARA MERA ZA KMETIJSKO ZEMLJIŠČE					
KATICA, KATKA					
MAKEDONSKI LJUDSKI PRAZNIK					
SREČKO KATANEC					
KRAJ MED NOVIGRADOM IN POREČEM					
PRIJETEN, UGODEN OBČUTEK ZARADI ZADOVOLJEVANJA KAKEGA NAGNJENJA					
ZID					
ELEMENT OPTIČNIH PRIPRAV					
ONASSISOV VZDEVEK					
KRAJ Z GRADOM PRI ČRNEM KALU					
ŽENSKA FRIZURA					

ITALIJAN. PREMIER (GIULIANO) INTERNET. POVEZAVA	ŽUPAN MURSKESOBOTE V OBDOBJU 1986-1997 (ANDREJ)	ŠPORTNO SREČANJE	KRAŠKA ČRNINA	TEKMA S ČASOM	NADINE KESSLER	MILANIČEV POMOČNIK (SAŠA) PAS OB CESTI	ORIENTAL. PECIVO Z NADEVOM MORALA ZGODBE	JUŽNOAM. ŽIVAL RADIJSKA SPIKERICA (ANA)	23. GRŠKA ČRKA	MAJDA ANKELE	RASTLINA ZA PIVO	ALEŠ VERBIČ	PEVKA OREIRO	POZDRAV STARIH RIMLJANOV	ABERDEEN - mesto na Škotskem	RAKIČ - nogometaš Kopra (Milan)	AMATO - italijanski politik (Giuliano)
---	---	------------------	---------------	---------------	----------------	--	--	---	----------------	--------------	------------------	-------------	--------------	--------------------------	------------------------------	---------------------------------	--

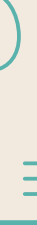
SOČNA VILICA

Festival ulične kulinarike

Slovenska ulica, Murska Sobota, pred Hranilnico prekmurskih dobrot

15. 9. 2017
JA-bučna Sočna vilica
Jedi iz jabolk in jedi iz buč, bučnic in bučnega olja

29. 9. 2017
Najboljše jedi Sočne vilice

- Izzrebani nagrajenci, ki so pravilno odgovorili na nagradno vprašanje v glasilu Mestnih četrti Murska Sobota »Četrt«, so:
- 1. Jožef Žižek, Tomšičeva 34, 9000 Murska Sobota
 - 2. Marta Šebjan, Trstenjakova 2, 9000 Murska Sobota
 - 3. Helena Bavčar, Matija Gubca 18a, 9000 Murska Sobota

Nagrajenci bodo prejeli vstopnico Zavoda za kulturo, turizem in šport Murska Sobota.

Opravičilo ge. Šariki Flisar

V Soboških novinah št. 167 sem v članku Dan krajanov v Markišavcih zapisal napačno ime ge. Šarike Flisar. Za napako, ki se je pripetila pomotoma, se iskreno opravičujem.

Geza Grabar, novinar

Naslednja številka Soboških novin izide v petek, 13. oktobra 2017.

Glasilo Soboške novine izdaja mestni svet Mestne občine Murska Sobota. Ustanovitelj je Mestna občina Murska Sobota, Kardoševa 2, 9000 Murska Sobota.

Izdajateljski odbor: Dr. Robert Celec (predsednik), dr. Aleksander Jevšek, Aleša Kovač, Jasmina Opec Vöröš, Andrej Mešič, Goran Milošević, Marjan Žekš

Naslovnica: Murska Sobota kot Moja Sobota, foto: Aleš Cipot

Odgovorni urednik: Tadej Buzeti

Jezikovni pregled: Rajko Marinič

Grafična priprava: Jože Dolinšek, s. p.

Tisk: Jože Dolinšek, s. p.

Naklada: 7300 izvodov

Mesečnik Soboške novine prejemajo gospodinjstva v Mestni občini Murska Sobota brezplačno.

Elektronska pošta uredništva: urednistvo.novin@murska-sobota.si

Telefon: 02 525 16 19

ISSN št.: C501-4166

Geslo križanke, svoje ime in priimek ter naslov nam pošljite do 2. 10. 2017, na naslov: Mestna občina Murska Sobota, Kardoševa 2, 9000 Murska Sobota, s pripisom: Za križanko

Nagrajenec iz prejšnje številke:
Rudi Kološa, Staneta Rozmana 23, 9000 Murska Sobota.
Žrebanje je bilo opravljeno v studiu TV IDEA.

APMS d.d.
Bakovska ulica 29a
9000 Murska Sobota

NAGRADA: 1x darilni bon v vrednosti 30,00 EUR za razpisni izlet ali potovanje, ki je v organizaciji Turistične agencije Klas. Izzrebani nagrajenec se z obvestilom, ki ga prejme s strani Mestne občine Murska Sobota, oglasi v poslovalnici Turistične agencije Klas Murska Sobota, Slomškova ul. 42, 9000 Murska Sobota (na avtobusni postaji).

Rešitev križanke iz prejšnje številke vodoravno:

OBOTE, KAROL, ALOST, TA, CO, OSMAN, KOSTANJ, PRISOTNOST, RIO, IAN THORPE, NH, VIDRAR, ALBUMIN, ODIN, ZAL, ADU, LEK, GONIČ, ERTL, ARAGO, AŠIČ, SLA, TOF, LČ, ROKAV, SPOT, DIETETIKA, PARAPET, RTIČ, AL, RANICA, PRGA, REP, KOKOT, NOE, TRASAT, LIPICER, AMUR, ATONALIST, KOLT, TERAN.

Cerkvena ulica, danes Slomškova, leta 1938
Foto: Vekoslav Kramarič

MURSKA SOBOTA NEKOČ

Proščenje na Pušči

Na praznik Karmelske Matere Božje je bilo pri kapeli v romskem naselju Pušča, ki je posvečena tej svetnici, zelo živahno. Mašo je daroval stolni župnik Goran Kuhar. Verski obred so obogatili pevci cerkvenega mešanega pevskega zbora matične župnije. Kapelo na Pušči je leta 1991 zgradila družina Kaluderovič. Danes za njeno okrasitev in okolico skrbita vnukinji Barbara in Tea. / Geza Grabar

Udeleženci tabora osvojili značko nogometaša

V klubu Nogometna šola Mura so organizirali nogometni tabor za otroke med 6. in 12. letom starosti, ki se ga je udeležilo 56 otrok. Otroci niso spoznavali le nogometne igre, ampak tudi ameriški nogomet in šah. Največ so se posvečali nogometu, igrali so mini turnirje in se zabavali. Obiskali so zdravstveni dom in vojašnico, obiskali pa so jih tudi trener Ante Šimundža s pomočniki in prvo moštvo Mure. Z vzorniki so odigrali tekmo, ob zaključku tabora pa opravili preizkus za značko nogometaša ter prejeli medaljo in priznanje. / Aleš Cipot

Lovska maša in slovesnost v Krogu

Lovski revir Krog Lovske družine Murska Sobota je skupaj z murskosoboško stolno župnijo in kapelskim odborom iz Kroga pri kroškem lovskem domu sredi julija pripravil mašo za pokojne in sedanje lovce. Znak za lovske zasluge Lovske zveze Slovenije sta prejela Janko Godvajns in Jernej Duh, Jože Ratnik pa lovsko odličje za 40 let v lovskem društvu. Lovska družina se je s posebnim priznanjem zahvalila članu iz kroškega revirja Andreju Kosednarju za posebne zasluge na dobrodelnem področju. / Geza Grabar

Radioamaterji so se ponovno srečali v Nemčavcih

V športnem parku v Nemčavcih se je letos na jubilejnim družabnem srečanju zbralo blizu 200 radioamaterjev in ljubiteljev elektronskih in radijskih komunikacij iz Slovenije, pa tudi njihovi prijatelji iz Hrvaške, Avstrije in Madžarske. Ob tej priložnosti so bila slovenskim postajam podeljena tudi priznanja za tekmovanje Alpe Adria VHF/UHF/SHF za leto 2016, katerega organizator je bila Zveza radioamaterjev Hrvaške. Srečanja sta se udeležila tudi župan Mestne občine Murska Sobota dr. Aleksander Jevšek in predsednik ZOTK Murska Sobota Igor Zrinski. / Geza Grabar

Muraši dobro začeli sezono

Na lokalnem derbiju, ki ga številni ljubitelji nogometa upravičeno štejejo za drugi največji derbi v Sloveniji, sta se domača Nafta 1903 in NŠ Mura razšli z neodločenim izidom 2:2. V šokantni tekmi je Mura izpustila priložnost za zmago na tem vročem gostovanju. Še zlasti bodeta v oči neizkoriščena enajstmetrovka v začetku tekme in zelo nespretno prejeti gol v zadnji minuti srečanja. Muraši so doslej v šestih tekmah osvojili 16 točk in se nahajajo na prvem mestu 2. SNL. / Aleš Cipot

Sestri Kuhar odlični tretji

Nova igrišča za odbojko na mivki na letnem kopališču v Murski Soboti so uspešno prestala tudi mednarodni krst. Na srednjeevropskem pokalu za mlade odbojkarje na mivki do šestnajst let je nastopilo 23 ekip iz šestih držav (odzvale so se nekatere najboljše ekipe iz članic srednjeevropske odbojgarske federacije – MEVZA). V ženski konkurenci sta domačinki sestri Gaja in Ajda Kuhar zasedli odlično tretje mesto. / Foto: Cona.center Murska Sobota

PIREDITVE

od ponedeljka, 18. 9. 2017, do srede, 20. 9. 2017, od 14.00 do 17.00	potrjevanje LUTKOVNEGA ABONMAJA dosedanjih abonentov (02) 521 43 81
od ponedeljka, 25. 9. 2017, do četrтка, 28. 9. 2017, od 14.00 do 17.00	vpis v GLASBENI, LUTKOVNI in oba gledališka abonmaja – ABONMA DRAMA/KOMEDIJA in ABONMA KOMEDIJA (novi abonenti) / blagajna Gledališča Park v Murski Soboti

DOGODKI

petek, 15. 9. 2017, od 10.30 do 20.00	SOČNA VILICA, festival ulične kulinarike Slovenska ulica v Murski Soboti
petek, 15. 9. 2017, od 9.00 do 17.00	DAN BREZ AVTOMOBILA Slovenska ulica in Trg kulture v Murski Soboti
petek, 15. 9. 2017, od 14.00 do 17.00	sejem: Mini BAJK Market – Evropski teden mobilnosti Slovenska ulica v Murski Soboti
torek, 17. 10. 2017	MIKKlab – Arai Tatsuro (Japonska): Arkhitek-ton Hyper Serial Music / Mikkov klubski prostor
četrtek, 21. 9. 2017, ob 10.00 petek, 22. 9. 2017, ob 9.00 sobota, 23. 9. 2017, ob 9.00	XXII. srečanje slovenskih mladinskih pisateljev OKO BESEDE 2017 Hotel Zvezda v Murski Soboti
petek, 29. 9. 2017, od 10.30 do 20.00	SOČNA VILICA, festival ulične kulinarike Slovenska ulica v Murski Soboti
ponedeljek, 16. 10. 2017, od 8.00 do 18.00	TREZINO SENJE središče mesta Murska Sobota

KONCERTI

sobota, 16. 9. 2017, ob 20.00	koncert: Prašnati grajsko dvorišče v Murski Soboti
petek, 22. 9. 2017, ob 19.00	Festival MIKK21: Že pa nikka? / Mrkeči Zvoki (Slo) / BeatMyth (Slo) / Edo Maajka & Bend (BiH) / Ule Nakova (Slo) – after grajsko dvorišče v Murski Soboti
sobota, 23. 9. 2017, ob 19.00	Festival MIKK21: Že pa nikka? / Inhibis (Slo) / Žen (Hrv) / Repetitor (Srb) / Madamdub & Selyak (Slo) – after / Metal klavnica XLVII znotraj klubskega prostora grajsko dvorišče v Murski Soboti
sobota, 30. 9. 2017, ob 21.00	Hiphop dnevna soba: Drill (Slo) Mikkov klubski prostor

ŠPORT

nedelja, 17. 9. 2017, ob 10.00	kolesarjenje ob Muri z gorskimi kolesi do Cmureka in nazaj (dolžina proge 70 km) zbirališče: Kavarna Renome, Lendavska ulica 26a v Murski Soboti
vsako soboto ob 9.00 (ob slabem vremenu odpade)	brezplačna organizirana vadba TRIM-MIX zbirališče: Fazanerija Murska Sobota

RAZSTAVE

na ogled do nedelje, 17. 9. 2017	»Kelti so tudi ti – sledovi keltske poselitve v Prekmurju« Pomurski muzej Murska Sobota
na ogled do 30. 9. 2017	SMILJAN ROZMAN, pisatelj, ki bobna in slika avla PiŠK Murska Sobota
na ogled do 29. 9. 2017	PISMENOST V PREKMURJU DO 20. STOLETJA avla PiŠK Murska Sobota
na ogled do 3. 11. 2017	Igor Banfi »NOTRANJE POKRAJINE« Galerija Murska Sobota
petek, 22. 9. 2017, ob 18.00	»ODPRTO OBROBJE« – otvoritev razstave umetnika Gregorja Purgaja / Mikkova mala galerija
ponedeljek, 2. 10. 2017, ob 18.00 (na ogled do 20. 10. 2017)	FOTOKLUB MURSKA SOBOTA avla PiŠK Murska Sobota
torek, 3. 10. 2017, ob 18.00 (na ogled do 13. 10. 2017)	DRUŠTVO LIKOVNIH UMETNIKOV PREKMURJA IN PRLEKIJE dvorana PiŠK Murska Sobota
petek, 13. 10. 2017, ob 18.00	»ODPRTO OBROBJE« – otvoritev razstave umetnika Lucijana Preloga / Mikkova mala galerija
na ogled do novembra 2017	»Ženske in reformacija« Pomurski muzej Murska Sobota
na ogled do marca 2018	Zbirka igrač družine Marton predprostor grajske dvorane

PREDSTAVE

petek, 6. 10. 2017, ob 19.00	plesna predstava »ŽIVLJENJE JE VREDNOTA!« Gledališče Park v Murski Soboti
---------------------------------	---

PREDAVANJA

sreda, 27. 9. 2017, ob 16.30	PO POTEH STARIH STUDENCEV S PRAVLJIČNO URO / PiŠK Murska Sobota
sreda, 27. 9. 2017, ob 17.00	HOSPIC PiŠK Murska Sobota
sreda, 5. 10. 2017, ob 18.00	DR. VLASTA GRABAR: »UNIČEVALCI LJUBEZNI« PiŠK Murska Sobota
sreda, 11. 10. 2017, ob 18.00	Vestnik v živo: Karel Gržan »95 tez proti novim krivicam!« grajska dvorana v Murski Soboti
četrtek, 12. 10. 2017, ob 19.00	Matej Košir: Mjanmar – potopisno predavanje Gledališče Park v Murski Soboti

DELAVNICE

sobota, 23. 9. 2017, ob 10.00	družinska delavnica v okviru dni evropske kulturne dediščine Pomurski muzej Murska Sobota
sobota, 14. 10. 2017, od 9.00 do 12.00	Mali ustvarjalci – Lego robotika Mikkov klubski prostor

Zavod za kulturo, turizem in šport
Murska Sobota

Za objavo dogodkov in koordinacijo terminov dogodkov se obrnite na TIC Murska Sobota, tel: 02/534 11 30, e-pošta: tic.ms@zkts-ms.si

Zavod za kulturo, turizem in šport Murska Sobota je zadolžen tudi za koordinacijo prireditev v Mestni občini Murska Sobota. Organizatorje kulturnih, turističnih in športnih prireditev vabimo, da v naši turistični pisarni (Turistično-informacijski center Murska Sobota) preverijo, kateri dnevi so že zasedeni z dogodki.

Dišalo po Prekmurju

Festival prekmurske šunke in gibanice postaja sinonim za kakovost, zato odličen obisk ne preseneča. Prireditev že osmo leto organizira društvo Diši po Prekmurju in vsako leto jo obišče več obiskovalcev. Letošnje dvodnevno dogajanje na murskosoboškem grajskem dvorišču se je začelo z drugim dogodkom Gourmet over Mura, na katerem so se predstavili domači in gostujoči vrhunski kuharji Leon Pintarič iz Gostilne Rajh, Daniel Sukič iz Šunkarne Kodila, Luka Jezeršek iz Dvora Jezeršek, Marko Pavčnik iz restavracije Pavus, Bojan Firbas iz Domačije Firbas in Gorazd Kocbek iz Oljarne Kocbek. Poleg kulinaričnega razvajanja so lahko prvi dan festivala obiskovalci degustirali vrhunska vina iz kleti Steyer, Krampač, Marof in Gjerkeš ter pokusili piva Pivovarne Bevog. Za glasbo je poskrbel Berden/Farič Jazz Combo. Naslednji dan se je dogajanje nadaljevalo z razstavo prekmurske gibanice in šunke, kulinarično in vinsko ponudbo ter spremljajočim programom, ki so ga zaključili ob zvokih Marka bande in Špirit Banda. Več utrinkov z dogodka v naslednji številki Soboških novin. / Foto: Melita Marič